



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

# **RAPORT Z REALIZACJI PLANU WŁĄCZENIA SPOŁECZNOŚCI ZGODNIE Z OPISEM PROCESU PRZYGOTOWANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU NA LATA 2023-2027 PARTNERSTWA DOBRA WIDAWA**



„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Publikacja opracowana przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania

19.1 „Wsparcie przygotowawcze” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

## Spis treści

Zakres opracowania .....	3
Partycypacyjny charakter LSR .....	4
<b>ETAP 1: Przygotowania diagnozy z wnioskami .....</b>	<b>7</b>
1.1 Biały wywiad .....	7
1.2 Badania ankietowe .....	7
1.3 Spotkania konsultacyjne .....	8
1.4. Wywiady grupowe .....	32
1.5 Punkty informacyjno – konsultacyjne w gminach .....	36
1.6 Punkt informacyjno-konsultacyjne w biurze LGD Dobra Widawa .....	37
1.7 Punkty informacyjno-konsultacyjne w trakcie lokalnych wydarzeń na obszarze Gmin Partnerskich .....	37
1.8 Konsultacje ze społecznością lokalną on-line.....	39
1.9 Konsultacje społeczne za pośrednictwem strony internetowej i profilu społecznościowego .....	40
1.10 Spoty reklamowe w radiu o zasięgu ponadlokalnym .....	41
1.11 Ogłoszenia w lokalnych mediach .....	41
1.12 Kampania informacyjna plakaty.....	41
1.13 Fiszki projektowe.....	42
Analiza wniosków z przeprowadzonych konsultacji.....	43
<b>ETAP 2: ANALIZY POTRZEB ROZWOJOWYCH I POTENCJAŁU OBSZARU Z PRZEŁOŻENIEM NA ZDEFINIOWANIE CELÓW .....</b>	<b>45</b>
2.1 Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych .....	45
<b>ETAP 3: OKREŚLENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ/DZIAŁAŃ DO REALIZACJI NA ETAPIE WDRAŻANIA STRATEGII ORAZ REZULTATÓW JEJ WDROŻENIA.....</b>	<b>53</b>
3.1 Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów .....	53



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### Zakres opracowania

Budowanie partnerstwa na obszarze „LGD Dobra Widawa” rozpoczęło się już w 2004 r. Siedem gmin z woj. dolnośląskiego: Bierutów, Czernica, Długołęka, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Oleśnica, Syców oraz gm. Wilków z woj. opolskiego przystąpiło do realizacji Pilotażowego Programu Leader+ Schemat I. Partnerami samorządów byli lokalni przedsiębiorcy, rolnicy oraz Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA. Tak powstało Partnerstwo „Dolina Dobrej Widawy”. Celem Partnerstwa było utworzenie LGD w formie „Fundacji Dobra Widawa” oraz opracowanie i przyjęcie „Zintegrowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Wiejskich” dla tego obszaru. Tak rozpoczęło się budowanie nowego ruchu społecznego opartego na podejściu oddolnym i wspierającym działania samorządów. W 2006 r. powołano „Fundację Dobra Widawa”, która przystąpiła do realizacji PP Leader+ Schemat II. W 2008 r. rozpoczęto procedurę, aby LGD była Stowarzyszeniem. W styczniu 2009 r. powstało Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa”. Pozytywny wizerunek LGD oraz skuteczność w działaniu zaowocowało poszerzeniem Partnerstwa w 2011 r. o gminę Międzybórz oraz w 2015 r. o gminę Jelcz-Laskowice. Obecnie w skład LGD Dobra Widawa wchodzi 10 gmin członkowskich: z terenu powiatu oleśnickiego (Bierutów, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Oleśnica, Syców), wrocławskiego (Czernica, Długołęka), oławskiego (Jelcz-Laskowice) oraz namysłowskiego (Wilków). Obszar LGD leży w sferze szlaku komunikacyjnego wschód – zachód (droga ekspresowa S8 Oleśnica – Syców). Obszar LGD położony między aglomeracją wrocławską i wschodnią granicą województwa dolnośląskiego powiązany jest geograficznie z dorzeczem rzeki Widawy na południu, a na północy rzeki Dobrej, dopływu Widawy.

Łączny obszar wszystkich gmin wchodzących w skład partnerstwa Stowarzyszenia LGD Dobra Widawa to 1 426,28 km<sup>2</sup>, co stanowi 7,15 % powierzchni województwa dolnośląskiego.

Obszar zamieszkały jest przez 149 947 osoby, co stanowi 5,02 % ludności województwa dolnośląskiego.



Obszar wskazanych 10 gmin był przedmiotem prac badawczych i analitycznych, których celem było m.in. określenie słabych i mocnych stron, szans oraz zagrożeń, zdefiniowanie potrzeb i potencjałów obszaru, a także wyznaczenie celów i kierunków rozwoju, które stanowią podstawę Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) na lata 2023-2027.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

## Partycypacyjny charakter LSR

Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru objętego działaniami Stowarzyszenia LGD Dobra Widawa została wypracowana w oparciu o włączenie w ten proces społeczności lokalnej – przedstawicieli sektorów publicznego, społecznego oraz gospodarczego. Taki sposób przygotowania dokumentu strategicznego określa się jako model partycypacyjny – jego najważniejszym założeniem jest włączenie społeczności lokalnych w całość procesu planowania strategii od etapu partycypacyjnej diagnozy, przez analizę SWOT, identyfikację problemów, potrzeb i celów po określenie harmonogramu i budżetu planowanej strategii. Do opracowania w sposób partycypacyjny LSR został powołany wewnętrzny zespół, składający się z pracowników biura LGD, Zarządu LGD oraz wsparcia eksperckiego. W proces planowania LSR włączone zostały również grupy robocze (I aktywność społeczna, II przedsiębiorczość, III turystyka), składające się z członków zespołu wewnętrznego, przedstawicieli organów LGD, jej członków oraz przedstawicieli społeczności lokalnej, którzy wyrazili chęć pracy w grupach roboczych. Osoby te brały udział w warsztatach strategicznych, których celem była analiza materiału i wniosków płynących ze spotkań gminnych, badań ankietowych, wywiadów grupowych, funkcjonowania punktów konsultacyjnych, etc. Dokument przygotowano zgodnie z obowiązującymi warunkami konkursu na wybór LSR oraz Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w zakresie Interwencji LEADER. Priorytetem dla LGD Dobra Widawa był taki dobór metod i narzędzi, aby włączenie społeczności lokalnej w proces tworzenia dokumentu LSR był najbardziej efektywny.

Konsultacje składały się z trzech kluczowych etapów, w których wykorzystano następujące partycypacyjne metody:

### **ETAP 1: Przygotowania diagnozy z wnioskami – udział mieszkańców w następujących metodach:**

- ✓ Białe wywiady – polegał na gromadzeniu informacji pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł oraz przy współpracy z instytucjami administracji samorządowej i rządowej.
- ✓ Badania ankietowe – polegały na zbieraniu opinii (identyfikacji atutów i barier rozwoju obszaru, preferowanych kierunków i celów rozwoju, identyfikacji grup docelowych oraz pomysłów na projekty i działania) dzięki wykorzystaniu formularza elektronicznego za pośrednictwem strony internetowej Stowarzyszenia i instytucji współpracujących z LGD. W trosce o osoby wykluczone cyfrowo zadbano o promocję i dostępność papierowych formularzy ankietowych w biurze LGD, urzędach Gmin, instytucjach, na lokalnych wydarzeniach kulturalnych.
- ✓ Spotkania konsultacyjne - poświęcone analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń obszaru, a także analizie celów i kierunków rozwoju we wszystkich gminach, odbywały się w sposób hybrydowy również za pomocą środków komunikacji elektronicznej, dla osób które chętniej korzystają z tej formy komunikacji, czyli ludzi młodych. Spotkania stacjonarne przeprowadzone były w budynkach administracji publicznej z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych.
- ✓ Wywiady grupowe (5 fokusów) z przedstawicielami grup i podmiotów istotnych z punktu widzenia planowania strategii, w zakresie identyfikacji ich potrzeb i obecnych problemów oraz planowaniu kierunków rozwoju i współpracy na rzecz tych grupy i podmiotów.
- ✓ Punkty informacyjno – konsultacyjne w gminach – polegały na umożliwieniu interesantom/ mieszkańcom obszaru LGD załatwianym sprawy w urzędach na zapoznanie się z działalnością LGD, wypełnienie i zebraniu ankiet oraz zgłoszenie własnych pomysłów na projekty planowane do realizacji w ramach LSR.
- ✓ Punkt informacyjno-konsultacyjne w biurze LGD Dobra Widawa – polegał m.in.: na udostępnianiu i zebraniu ankiet, materiałów umożliwiających zgłoszenie własnej inicjatywy do LSR czy informacji dot. prowadzonych konsultacji powstających części strategii.
- ✓ Punkty informacyjno-konsultacyjne w trakcie lokalnych wydarzeń na obszarze Gmin Partnerskich – polegały na udostępnieniu i zebraniu ankiet, materiałów umożliwiających zgłoszenie własnej inicjatywy do LSR czy informacji dot. prowadzonych konsultacji powstających części strategii materiałów dla wszystkich



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

mieszkańców obszaru ze szczególnym uwzględnieniem istotnych grup dla nowej LSR: kobietom i seniorom działającym m.in.: w ramach KGW czy rolnikom i ich domownikom. Udział w lokalnych wydarzeniach był możliwością kontaktu z szerokim przekrojem mieszkańców obszaru.

- ✓ Konsultacje ze społecznością lokalną on-line – cykliczne spotkania z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa on-line, przekazanie informacji dot. prowadzonych konsultacji LSR; Spotkania on-line to skuteczna forma spotkań z wykorzystaniem technologii cyfrowych.
- ✓ Konsultacje społeczne za pośrednictwem strony internetowej i profilu społecznościowego – LGD prowadziło na swojej stronie internetowej zakładkę „Konsultacje LSR na lata 2021-2027”. W zakładce tej zamieszczony był min.: „Plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie LSR”, „Planowany harmonogram konsultacji społecznych”, Aktualności z konsultacji oraz Ankiety. Informacje dot. etapów prac nad LSR były również zamieszczane na profilu społecznościowym LGD – Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa-Oficjalny profil, jak również na stronach internetowych i profilach gmin Partnerskich.
- ✓ Spoty reklamowe w radiu o zasięgu ponadlokalnym – zachęcały do udziału w pracach nad nową LSR w szczególności młodych mieszkańców Partnerstwa Dobra Widawa. Wykorzystanie tego kanału informacji podniosło świadomość mieszkańców o możliwościach zgłaszania własnych inicjatyw i możliwości wpływu na rozwój regionu.
- ✓ Ogłoszenia w lokalnych mediach – polegały na zachęcaniu do prac nad nowym LSR i informowaniu o trwającym procesie konsultacji LSR; Poszerzyło znacznie grono odbiorców.
- ✓ Kampania informacyjna plakaty – zachęcały do udziału w pracach i konsultacjach nowego LSR, wypełnienia ankiety itp. Plakaty były umieszczane w punktach informacji, w gablotach ogłoszeniowych na obszarze Gmin Partnerskich – słupach ogłoszeniowych zarówno gminnych jak i sołeckich i miejskich, przekazywane za pośrednictwem urzędów gmin do sołtysów oraz zamieszczane w innych instytucjach działających na obszarze LGD.
- ✓ Fiszki projektowe – skierowane były do wszystkich potencjalnych wnioskodawców zarówno do gmin i ich jednostek, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, rolników oraz osób fizycznych z obszaru LGD oraz osobna fiszka skierowana do osób młodych do 25 roku życia.

#### **ETAP 2: Analizy potrzeb rozwojowych i potencjału obszaru z przełożeniem na zdefiniowanie celów:**

- ✓ Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych – zespoły robocze dokonały analizy materiału i wniosków płynących z w/w metod m.in.: ze spotkań gminnych, badań ankietowych, wywiadów grupowych, funkcjonowania punktów konsultacyjnych, aktywności organizacji pozarządowych, aktywizacji społecznej, etc. i sformułowały dwa główne cele LSR

#### **ETAP 3: Określenie przedsięwzięć / działań do realizacji na etapie wdrażania strategii oraz rezultatów jej wdrożenia:**

- ✓ Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych – zespoły robocze dokonały analizy materiału i wniosków płynących m.in.: ze spotkań gminnych, badań ankietowych, wywiadów grupowych, funkcjonowania punktów konsultacyjnych, aktywności organizacji pozarządowych, aktywizacji społecznej, etc. i sformułowały przedsięwzięć/działania do realizacji na etapie wdrażania strategii oraz rezultatów jej wdrożenia, wskaźniki produktu i rezultatu.

Podczas realizacji działań partycypacyjnych szczególną uwagę zwrócono na udział w budowaniu strategii grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR. W pracę zaangażowano takie grupy, jak:

- Lokalni producenci i usługodawcy;
- Usługodawcy z branży turystycznej;
- Przedstawiciele instytucji współpracujących na co dzień z osobami w niekorzystnej sytuacji (Powiatowe Urzędy Pracy, PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej z gmin wchodzących w skład LGD, KOWR, przedstawiciele Gmin członkowskich);



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

- Seniorzy;
- Przedstawiciele instytucji współpracujący na co dzień z rolnikami (Przedstawiciele Gmin, ARiMR, KOWR, ODR, DIR)
- Rolnicy i ich domownicy;
- Ludzie młodzi do 25 roku życia;
- Liderzy lokalni z poszczególnych gmin (sołtysi, radni, członkowie organizacji pozarządowych, etc.);
- Przedstawiciele Urzędów Gmin;
- Ogół społeczności lokalnej;
- Członkowie LGD, Rady, Zarządu oraz pracownicy biura LGD.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

## ETAP 1: Przygotowania diagnozy z wnioskami

### 1.1 Biały wywiad

**Biały wywiad** – polegał na gromadzeniu informacji pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł oraz przy współpracy z instytucjami administracji samorządowej i rządowej.

### 1.2 Badania ankietowe

**Badania ankietowe** – polegały na zbieraniu opinii (identyfikacji atutów i barier rozwoju obszaru, preferowanych kierunków i celów rozwoju, identyfikacji grup docelowych oraz pomysłów na projekty i działania) dzięki wykorzystaniu formularza elektronicznego za pośrednictwem strony internetowej Stowarzyszenia i instytucji współpracujących z LGD. W trosce o osoby wykluczone cyfrowo zadbano o promocję i dostępność papierowych formularzy ankietowych w biurze LGD, urzędach Gmin, instytucjach, na lokalnych wydarzeniach kulturalnych.

The screenshot shows the header of a website with navigation links: HOME, AKTUALNOŚCI, KONSULTACJE LSR NA LATA 2021-2027, O LGD, LSR, NABORY, DZIAŁAJ LOKALNIE, ATRAKCJE, KONTAKT. The main content area is titled 'Ankiety' and features a survey titled 'Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa - ankieta dotycząca tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027'. It includes the date 'Utworzono: 10 czerwiec 2022' and a message in Polish asking residents to participate in the survey. At the bottom, there is a graphic with the text 'Wypełnij ankietę!' and an illustration of a pencil writing on a checklist.

The screenshot displays the results of the survey. At the top, it shows 'Pytania', 'Odpowiedzi 155', and 'Ustawienia'. The main heading is '155 odpowiedzi' with a 'Link do Arkusza' button. Below this, there are tabs for 'Podsumowanie', 'Pytanie', and 'Pojedynczo'. A 'Statystyki' section shows three metrics: 'Średnio 0/0 pkt', 'Mediana 0/0 pkt', and 'Zakres 0-0 pkt'. A bar chart titled 'Rozkład wszystkich punktów' shows a single bar at 0 on the x-axis (labeled 'Wynik w punktach') and a height of 150 on the y-axis (labeled 'Liczba ankietowanych').



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### 1.3 Spotkania konsultacyjne

Zaplanowano **spotkania konsultacyjne** w każdej z 10 gmin Partnerstwa Dobra Widawa. Spotkania konsultacyjne poświęcone były analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń obszaru, a także analizie celów i kierunków rozwoju we wszystkich gminach. Odbywały się w sposób hybrydowy również za pomocą środków komunikacji elektronicznej, dla osób które chętniej korzystają z tej formy komunikacji, czyli ludzi młodych. Spotkania stacjonarne przeprowadzone były w budynkach administracji publicznej z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych. Zaplanowano dodatkowe jedenaste spotkanie stacjonarne dla mieszkańców, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniach w swoich gminach. Spotkanie odbyło się w centrum Partnerstwa Dobra Widawa w Oleśnicy w dniu 23.06.2022 r.

#### Program spotkań w gminach:

1. Przedstawienie działalności LGD Dobra Widawa;
2. „Dobre Praktyki”, czyli projekty zrealizowane w Gminie oraz na obszarze LGD Dobra Widawa.
3. Czym jest Lokalna Strategia Rozwoju. Rola mieszkańców w tworzeniu LSR. Możliwość pozyskania środków za pośrednictwem LGD Dobra Widawa.
4. Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (analiza SWOT) ze szczególnym uwzględnieniem następujących zagadnień dotyczących głównych cech podejścia LEADER:
  - Innowacyjność;
  - Cyfryzacja;
  - Środowisko i klimat;
  - Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
  - Partnerstwo w realizacji LSR.
5. Propozycje mieszkańców dotyczące przyszłych projektów (określenie przedsięwzięć/działań do realizacji na etapie wdrażania strategii oraz rezultatów ich wdrożenia).
6. Wolne głosy mieszkańców.

Lp.	Spotkania konsultacyjne	Data	Liczba uczestników
1.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Oleśnica (UG Oleśnica, w tym on-line)	06.06.2022	11
2.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Czernica (UG Czernica, w tym on-line)	07.06.2022	14
3.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Dziadowa Kłoda (Dom Kultury w Dziadowej Kłodzie, w tym on-line)	08.06.2022	28
4.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Syców (UMiG Syców, w tym on-line)	09.06.2022	14
5.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Międzybórz (Dom Kultury w Międzyborzu, w tym on-line)	10.06.2022	25
6.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Jelcz-Laskowice (UMiG Jelcz-Laskowice, w tym on-line)	13.06.2022	5
7.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Dobroszyce (Szkoła Podstawowa w Dobroszycach, w tym on-line)	14.06.2022	20
8.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Bierutów (OKiS w Bierutowie, w ty on-line)	15.06.2022	15
9.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Długoleka (UG Długoleka, w tym on-line)	20.06.2022	17





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

10.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Wilków (Dom Kultury w Wilkowie, w tym on-line)	21.06.2022	12
11.	Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa, Oleśnica	23.06.2022	6

### 1. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Oleśnica (gm. wiejska)

- Data i godzina: 6 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Urząd Gminy Oleśnica oraz w trybie on-line
- Prowadzący: dr Jerzy Tutaj – Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa, zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, przedstawiciele Urzędu Gminy Oleśnica, przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury Oleśnica, sołtysi, radni i pracownicy LGD Dobra Widawa.
- Liczba uczestników: 11 osób



### ANALIZA SWOT

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- atrakcyjna lokalizacja gminy;</li> <li>- dobra komunikacja (w pobliżu drogi ekspresowej S8, miasta powiatowego i wojewódzkiego);</li> <li>- obszar atrakcyjny z uwagi na walory przyrodnicze - tereny zielone NATURA 2000, obszary ochronne oraz kulturowe: Gminna Izba Pamięci;</li> <li>- dostęp do infrastruktury sportowej / rekreacyjnej: hala sportowa, boiska, sale gimnastyczne;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych;</li> <li>- brak organizacji o charakterze ekologicznym;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobra infrastruktura drogowa (połączenia międzymiastowe);</li> <li>- silny rozwój przemysłu;</li> <li>- dobra komunikacja z Wrocławiem, Oleśnicą;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozległość terenu;</li> <li>- niewystarczająca infrastruktura wodno-kanalizacyjna, gazowa;</li> <li>- słabo rozwinięta komunikacja (transport publiczny);</li> <li>- słabe łącza internetowe, słaby zasięg telefoniczny w części gminy;</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak agroturystyk;</li> <li>- słaby stan dróg;</li> <li>- słabo rozwinięta polityka energetyczna, niezależności energetycznej (magazynowanie energii);</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwinięte zaplecze instytucjonalne: Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Gminna;</li> <li>- dużo świetlic;</li> <li>- potencjał ludzki:</li> <li>- wykształceni mieszkańcy,</li> <li>- zaangażowana młodzież,</li> <li>- mieszkańcy chętni do działania, dobrze zorganizowani, podejmujący oddolne inicjatywy;</li> <li>- funkcjonujące organizacje, KGW, OSP, szkoły, przedszkole, młodzi i wykształceni ludzie;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- starzenie się społeczeństwa, brak młodzieży w zespołach ludowych, OSP, ngo;</li> <li>- słabe zaangażowanie młodych ludzi w życie obszarów wiejskich;</li> <li>- mała liczba miejsc spotkań dla młodzieży;</li> <li>- niewystarczająca w stosunku do zapotrzebowania oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci;</li> <li>- zbyt mała oferta kół zainteresowań dla osób starszych;</li> <li>- słabo rozwinięta komunikacja (transport publiczny);</li> <li>- niewykorzystanie potencjału ludzi młodych;</li> </ul>
<b>STREFA</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozbudowa ścieżek rowerowych;</li> <li>- stworzenie zaplecza turystycznego (noclegi, gastronomia, oferta i atrakcje turystyczne i edukacyjne);</li> </ul>	
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sieć kolejowa na terenie gminy;</li> <li>- pozyskanie środków finansowych z zewnątrz;</li> <li>- działalność LGD – wsparcie lokalnych przedsiębiorców oraz organizacji działających na terenie gminy;</li> <li>- powstanie nowych firm;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niustabilizowany rynek pracy – bardzo duże podatki;</li> <li>- rolnicy nie mają ustabilizowanych cen za produkty rolne;</li> <li>- wysokie ceny paliwa, maszyn, urządzeń, materiałów budowlanych;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osoby z umiejętnościami pozyskiwania zewnętrznych środków;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- starzenie się społeczeństwa;</li> <li>- odpływ ludzi młodych;</li> <li>- niewystarczająca oferta usług zdrowotnych i społecznych w stosunku do potrzeb;</li> <li>- zagrożenie patologiami – uzależnienia;</li> <li>- zubożenie społeczeństwa (niekontrolowany wzrost kosztów życia);</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### **Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Oleśnica:**

- utworzenie ścieżek rowerowych, chodników / poprawa bezpieczeństwa mieszkańców;
- aktywizacja dzieci i młodzieży w życie społeczne / wzbudzenie świadomości, potrzeby działań społecznych (warsztaty, szkolenia) / słuchanie młodych ludzi w wieku 15-30 lat;
- rozwój przedsiębiorczości: podejmowanie działań poprzez młodych ludzi, tworzenie takiego typu działalności, które pozwolą na niezależność gospodarczą;
- utworzenie krótkich łańcuchów żywnościowych / promocja lokalnych produktów;
- niwelowanie wykluczenia cyfrowego / bezpieczeństwo w sieci;
- promocja Gminy jako atrakcyjnej turystycznie.

### **Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Oleśnica:**

1. Budowa ścieżek rowerowych, infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej;
2. Dzienna opieka senioralna;
3. Wsparcie osób pracujących w rolnictwie;
4. Promocja obszaru Gminy Oleśnica;
5. Działalność siecująca, współpraca między miejscowościami (np. zawody, konkursy, wymiana doświadczeń, dzielenie się pasjami);
6. Podnoszenie świadomości ekologicznej / Wspieranie projektów dotyczących ekologii;
7. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (6-16 lat): techniczne, harcerstwo, gotowanie, szycie);
8. Akcje profilaktyczne (narkomania, uzależnienia od alkoholu, nikotynty);

## **2. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Czernica**

- Data i godzina: 7 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Sala konferencyjna Urzędu Gminy Czernica oraz w trybie on-line
- Prowadzący: dr Jerzy Tutaj – Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa, zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, przedsiębiorca, sołtysi, członkowie Rad Sołeckich, Radny Gminy, przedstawiciele: Urzędu Gminy Czernica, gminnej jednostki kultury, lokalnych NGO, KGW, OSP.
- Liczba uczestników: 14





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### ANALIZA SWOT

STREFA	SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- atrakcyjne położenie gminy – bliskość Wrocławia (zakładów pracy, ciągów komunikacyjnych);</li><li>- obszar atrakcyjny przyrodniczo, baza rekreacyjna (akweny wodne, rzeki, lasy)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- mała ilość zabytków i słaba promocja zabytków na obszarze</li><li>- brak infrastruktury okołoturystycznej / rekreacyjnej wokół ciekawych terenów rekreacyjnych (szlaki rowerowe, przystań wodna, parkingi)</li><li>- mało miejsc turystycznych, niski stopień informacji/działań w zakresie turystyki</li><li>- brak gminnego ośrodka kultury i sportu, koordynatora działań – instytucji pobudzającej, koordynującej, integrującej działania społeczności</li><li>- zbyt intensywna zabudowa</li></ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>		<ul style="list-style-type: none"><li>- brak wpływu z podatków z uwagi na brak zameldowania mieszkańców na terenie gminy (osoby pochodzące i pracujące we Wrocławiu)</li></ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- wzrost liczby mieszkańców;</li><li>- potencjał społeczny, tj. aktywna społeczność lokalna (jej zdolności, umiejętności, zainteresowania, profesje (aktorka, olimpijczyk), które można wykorzystać);</li><li>- potencjał ludzi młodych, ich pomysłów;</li><li>- tradycja lokalna niesiona przez osoby osiadłe na terenie gminy;</li><li>- duża liczba organizacji pozarządowych, klubów sportowych;</li><li>- lokalni liderzy doświadczeni w pozyskiwaniu środków zewnętrznych;</li><li>- rosnące zaangażowanie i podejmowanie inicjatyw przez nowych liderów;</li><li>- zaplecze infrastrukturalne do działań mieszkańców w postaci świetlic wiejskich w niemal każdej miejscowości;</li><li>- bogata oferta kulturalno-sportowa;</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- konflikty pomiędzy rdzennymi i napływowymi mieszkańcami;</li><li>- brak identyfikacji z lokalną społecznością i niskie zaangażowanie społeczne ze strony napływowych mieszkańców obszaru;</li><li>- słabe utożsamianie się z regionem przez część mieszkańców;</li><li>- roszczeniowość mieszkańców;</li><li>- dynamiczny napływ nowych mieszkańców, powodujący niewydolność infrastrukturalną (wodno-kanalizacyjna, komunikacyjna: drogi, chodniki, oświetlenie);</li><li>- słabo rozwinięta komunikacja publiczna (brak połączeń wewnątrz gminy między miejscowościami, ale także z gminami ościennymi i miastem Wrocław, co powoduje wykluczenie komunikacyjne mieszkańców);</li><li>- brak ośrodków zdrowia i zabezpieczenia medycznego w postaci karettek;</li><li>- brak miejsc i instytucjonalnej opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych (brak ośrodka opieki dla osób niepełnosprawnych);</li><li>- bariery infrastrukturalne i niedostosowanie części budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych);</li><li>- niewystarczająca baza edukacyjna (zbyt mało miejsc w szkołach, przedszkolach, żłobku);</li></ul>





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zbyt mała oferta dostępnych usług, które mogliby świadczyć mieszkańcy obszaru mający różne profesje;</li> <li>- niewystarczająca liczba obiektów/terenów sportowych;</li> <li>- niewystarczający dostęp do informacji i promocja lokalnych wydarzeń, a także promocja walorów przyrodniczych i historycznych;</li> </ul>
<b>STREFA</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpropagowanie potencjału rekreacyjnego gminy (przyroda) i budowa infrastruktury rekreacyjnej</li> <li>- rozwój przedsiębiorczości lokalnej (opartej na lokalnym potencjale społecznym, lokalnych produktach)</li> <li>- budowa ośrodka kultury i sportu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dynamiczny wzrost liczby mieszkańców powoduje duże zagęszczenie ludności, a co za tym idzie zabudowy (wpływ na jakość życia)</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	Potencjał komunikacyjny – wschodnia obwodnica Wrocławia, 2 linie kolejowe	
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozyskanie środków zewnętrznych, które pozwolą na zaspokojenie potrzeb mieszkańców w kwestii poprawy infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, edukacyjnej, medycznej/ratowniczej</li> <li>- rozwój lokalnej przedsiębiorczości i turystyki</li> <li>- stworzenie nowych miejsc pracy</li> <li>- poprawa sytuacji komunikacyjnej przy wykorzystaniu potencjału drogi wodnej i kolejowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- czynniki zewnętrzne: covid, wojna, kryzys migracyjny (uchodźcy)</li> <li>- duża liczba samochodów powodująca zatory komunikacyjne</li> <li>- rosnąca liczba zdarzeń/wypadków drogowych, pożarów i innych</li> <li>- niebezpieczeństwo na przejazdach</li> <li>- przestępczość</li> </ul>

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Czernica:**

- Rozwój infrastruktury wypoczynku weekendowego;
- Dostęp do informacji o wydarzeniach / Nowe kanały informacyjne;
- Poprawa sytuacji komunikacyjnej / Wykorzystanie drogi wodnej / Wykorzystanie kolei;
- Poprawa infrastruktury technicznej, społecznej, rekreacyjnej, edukacyjnej, medycznej i ratowniczej (Pogotowie Ratunkowe, Ochotnicza Straż Pożarna, Policja);
- Poprawa komunikacji publicznej – wspólny bilet aglomeracyjny;



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Czernica:**

1. Utworzenie Centrum Rekreacji;
2. Utworzenie Ośrodka Edukacji Ekologicznej / Zagrody edukacyjnej / Obserwatorium astronomicznym;
3. Budowa mariny na Odrze w Rátowicach (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczającej poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD)<sup>1</sup>,
4. Budowa portu / przystani w Czernicy (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD),
5. Tramwaj wodny,
6. Tworzenie szlaków turystyki wodnej na Odrze i Widawie (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD),
7. Tworzenie ścieżek rowerowych na terenie Gminy oraz skomunikowanych z gminami ościennymi
8. Budowa ośrodka – Centrum Ratownictwa w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD),
9. Tworzenie noclegowej bazy weekendowej;
10. Utworzenie targowisk (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER).

**3. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Dziadowa Kłoda**

- Data i godzina: 8 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Gminny Ośrodek Kultury Dziadowa Kłoda oraz w trybie on-line
- Prowadzący: Małgorzata Matyja Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina Prezes LGD Dobra Widawa, zespół wewnętrzny;
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, przedstawiciele Urzędu Gminy Dziadowa Kłoda, przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury w Dziadowej Kłodzie i pracownicy LGD Dobra Widawa, zespół wewnętrzny.
- Liczba uczestników: 28 osób



**ANALIZA SWOT**

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	- położenie rzeki Widawa na terenie gminy, - walory przyrodnicze (arboretum, Małpi Gaj)	- brak infrastruktury kulturowej – hala widowiskowa, zły stan hali sportowej,
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	- lokalni sponsorzy, - nowoczesne rolnictwo, - niskie bezrobocie,	- brak środków na inwestycje – niewystarczający budżet, - brak żłobka,

<sup>1</sup> Decyzję, czy wnioski mają być przyjęte czy odrzucone, podejmowały grupy robocze we współpracy z zespołem wewnętrznym oraz ekspertami w trakcie II i III etapu opracowania LSR. Wnioski odrzucone zaznaczono kolorem fioletowym.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywni przedsiębiorcy,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak infrastruktury drogowej i zły stan istniejącej,</li> <li>- brak połączeń komunikacyjnych,</li> <li>- brak infrastruktury rekreacyjno – turystycznej,</li> <li>- brak sieci internetowej,</li> <li>- słabo rozwinięty sektor gospodarczy – niskie dochody gminy,</li> <li>- niewystarczająca promocja gminy i lokalnych wytwórców,</li> <li>- brak lokali gastronomicznych,</li> <li>- brak miejsc noclegowych,</li> <li>- brak ścieżek rowerowych,</li> <li>- niestabilne prawodawstwo,</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kreatywni i aktywni mieszkańcy,</li> <li>- położenie na styku 3 województw,</li> <li>- prężnie działające jednostki OSP, koła gospodyń wiejskich,</li> <li>- sieć świetlic wiejskich i placów zabaw,</li> <li>- mała społeczność - ułatwiona komunikacja i znajomość potrzeb,</li> <li>- dobra współpraca z gminą i instytucją kultury działającą na wysokim poziomie,</li> <li>- funkcjonujący ośrodek zdrowia,</li> <li>- edukacja przedszkolna i szkolna,</li> <li>- dbałość o bezpieczeństwo publiczne,</li> <li>- możliwość współpracy z innymi województwami,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- migracja ludzi młodych z obszaru i brak ich zaangażowania w życie społeczne,</li> <li>- brak organizacji młodych,</li> <li>- brak współpracy pomiędzy miejscowościami,</li> <li>- niewystarczająca edukacja ekologiczna,</li> <li>- zaśmiecanie terenów publicznych,</li> <li>- niski stan techniczny obiektów zabytkowych,</li> </ul>
<b>STREFA</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- istniejące szlaki rowerowe, rzeka Widawa,</li> <li>- gotowy projekt na budowę zalewu,</li> <li>- stworzenie oferty turystycznej,</li> <li>- promocja walorów przyrodniczych,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- istniejący zalew w sąsiedztwie gminy,</li> <li>- degradacja środowiska oraz obiektów zabytkowych,</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poprowadzony światłowód,</li> <li>- możliwości pozyskania środków zew również z UE,</li> <li>- modernizacja dróg powiatowych,</li> <li>- rozwój przedsiębiorczości w wyniku stworzenia atrakcyjnej oferty inwestycyjnej,</li> <li>- rozwój energii odnawialnej,</li> <li>- rozwój gospodarstwa rolnych na działalność pozarolniczą,</li> <li>- wykorzystanie nowoczesnych kanałów informacyjnych,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak funduszy na inwestycje,</li> <li>- nowe połączenia kolejowe w ramach Centralnego Portu Komunikacyjnego, które ingerują w istniejącą infrastrukturę drogową i ład przestrzenny,</li> <li>- wypieranie drobnego handlu przez duże sieci handlowe,</li> <li>- spadek dochodów gminy,</li> <li>- niewystarczające inwestycje powiatu,</li> <li>- zmieniające się prawodawstwo,</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stworzenie infrastruktury służącej mieszkańcom i zapewnienie usług czasu wolnego,</li> <li>- doinwestowanie jednostek OSP,</li> <li>- współpraca z LGD.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- migracja młodzieży do większych ośrodków,</li> <li>- starzenie się społeczeństwa,</li> <li>- brak komunikacji,</li> <li>- brak kształcenia zawodowego dla młodych ludzi.</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Dziadowa Kłoda:**

- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- budowa ścieżek rowerowych,
- rozwój turystyki, terenów rekreacyjno-sportowych, spływy kajakowe,
- poprawa jakości połączeń internetowych,
- poprawa komunikacji wew. gminy,
- cykliczne wydarzenia integrujące mieszkańców, kultywowanie tradycji regionu,
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej
- poprawa bezpieczeństwa,
- aktywizacja mieszkańców w tym młodzieży i seniorów,
- edukacja ekologiczna,
- promocja gminy.

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Dziadowa Kłoda:**

1. Kontynuacja programu Czyste Powietrze (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER), edukacja ekologiczna,
2. Kontynuacja rewitalizacji parku – Małpi Gaj,
3. Odnowa szlaków wodnych pod spływy kajakowe (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD),
4. Budowa zalewu (zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD),
5. Powstanie wypożyczalni rowerów, rozbudowa szlaków rowerowych,
6. Infrastruktura przy obiektach użyteczności publicznej, świetlice wiejskie,
7. Oznakowanie atrakcji turystycznych,
8. Rozbudowa infrastruktury drogowej (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER ),
9. Promocja działań społecznych (instruktorów dla młodzieży i seniorów – wymiana międzypokoleniowa),
10. Organizacja jarmarku,

**4. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Miasta i Gminy Syców**

- Data i godzina: 9 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Urząd Miasta i Gminy Syców oraz w trybie on-line
- Prowadzący: Małgorzata Matyja – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa / zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, sołtysi, reprezentanci KGW, przedstawiciele: Urzędu Miasta i Gminy Syców, MOSIR, M-GOPS,
- Liczba uczestników: 14



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie



**ANALIZA SWOT**

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p><b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- atrakcyjna lokalizacja gminy, dobra komunikacja (na styku 3 województw, w pobliżu drogi ekspresowej S8)</li> <li>- obszar atrakcyjny turystycznie z uwagi na walory przyrodnicze oraz kulturowe: ukształtowanie terenu (pagórkowaty), duże zalesienie, naturalne środowisko, zbiorniki wodne (Zalew Stradomia Wierzchnia, Staw Kukułka), Arboretum leśne, liczne zabytki, Park Miejski w Sycowie, muzeum</li> <li>- dostęp do infrastruktury sportowej/rekreacyjnej: hala sportowa, boiska, sale gimnastyczne, sala widowiskowa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych</li> <li>- niewystarczająca baza noclegowa, w kontekście potencjału turystycznego</li> <li>- brak organizacji o charakterze ekologicznym</li> </ul>
<p><b>STREFA GOSPODARCZA</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobra komunikacja z Wrocławiem, Namysłowem, Łodzią, Warszawą</li> <li>- Wałbrzyska Strefa Ekonomiczna</li> <li>- Strategia Rozwoju Gminy</li> <li>- dobrze rozwinięte rolnictwo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- małą liczbą/różnorodność przedsiębiorstw średniej wielkości, które stanowiłyby potencjalne miejsca pracy, zwłaszcza dla kobiet</li> <li>- słabe łącza internetowe, słaby zasięg telefoniczny w części gminy</li> </ul>
<p><b>STREFA SPOŁECZNA</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwinięte zaplecze instytucjonalne: Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, przychodnia zdrowia</li> <li>- potencjał ludzki: funkcjonujące organizacje, towarzystwa, kluby</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niewystarczająca liczba miejsc pracy</li> <li>- słabo rozwinięta komunikacja, wykluczenie komunikacyjne (transport publiczny)</li> <li>- słaby dostęp do wydarzeń kulturalnych dla miejscowości wiejskich</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	<p>sportowe, działacze szkół i przedszkoli, młodzi i wykształceni ludzie</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niewystarczająca w stosunku do zapotrzebowania oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci</li> <li>- niewystarczająca liczba ogólnodostępnych, bezpłatnych obiektów sportowych</li> <li>- brak liderów społecznych, niedostateczna aktywność mieszkańców w inicjowaniu działań na rzecz obszaru</li> <li>- niewykorzystanie potencjału ludzi młodych</li> <li>- słaby przepływ informacji nt. działań w gminie, informacji gdzie można coś załatwić, np. brak platformy informacyjnej zawierającej dane o wszystkich aktywnościach w gminie oferowanych/prowadzonych przez organizacje, kluby, sołectwa itp.</li> <li>- bariery / brak dostępności dla osób starszych, niepełnosprawnych (konieczność przystosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych)</li> <li>- braki w infrastrukturze technicznej/komunikacyjnej (chodniki dla pieszych, oświetlenie)</li> <li>- niewystarczająca oferta edukacyjna na poziomie szkół średnich (mały wybór profili klas)</li> </ul>
<b>STREFA</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stworzenie warunków infrastrukturalnych do rozwoju strefy turystyczno-rekreacyjnej: rozbudowa ścieżek rowerowych, rozbudowa bazy i infrastruktury sportowej</li> <li>- stworzenie zaplecza turystycznego (baza noclegowo-gastronomiczna, oferta i atrakcje turystyczne i edukacyjne, agroturystyka)</li> <li>- wykorzystanie potencjału i promocja Zalewu w Stradomi Wierzchniej do rozwoju turystyki i rekreacji,</li> <li>- Centrum Turystyczno-Rekreacyjne Dobra Widawa z punktem informacji turystycznej;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- duża liczba zaniedbanych zabytków, znajdujących się w rękach prywatnych</li> <li>- niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców i wpływu ich działań na stan lokalnej przyrody</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sieć kolejowa na terenie gminy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- inflacja</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

		<ul style="list-style-type: none"><li>- ewentualne powstanie ciężkiego, uciążliwego przemysłu</li><li>- duże natężenie ruchu w mieście Syców, co wpływa na bezpieczeństwo</li></ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- wykorzystanie środków zewnętrznych</li><li>- kapitał ludzki w postaci osób z umiejętnościami pozyskiwania zewnętrznych środków</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- starzenie się społeczeństwa</li><li>- migracja ludności ze wsi do aglomeracji miejskich</li><li>- niewystarczająca oferta usług zdrowotnych i społecznych w stosunku do potrzeb</li><li>- zagrożenie patologiami – uzależnienia</li><li>- zubożenie społeczeństwa (niekontrolowany wzrost kosztów życia)</li></ul>

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Miasta i Gminy Syców:**

- rozwój rynku pracy;
- poprawa infrastruktury drogowej (drogi, chodniki) i bezpieczeństwa / rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjno-wypoczynkowej;
- rozwój oferty kulturalnej;
- renowacja, odbudowa zabytków;
- promowanie naszego regionu
- zwiększenie świadomości mieszkańców, że mają wpływ na miejsce, w którym żyją, że ich działania są skuteczne.

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Miasta i Gminy Syców:**

1. Wspieranie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD),
2. Wspieranie małych przedsiębiorców w zakładaniu nowych miejsc pracy;
3. Wspieranie kultury, sportu / Utworzenie zespołu ludowego, tanecznego;
4. Tworzenie nowej infrastruktury przy Zalewie w Stradomii / Uatrakcyjnienie turystyczne terenu Gminy oraz Zalewu;
5. Wyznaczenie szlaków rowerowych łączących w sieci rowerowe miejscowości w Gminie Syców z miejscami do odpoczynku,
6. Wypożyczalnia rowerów;
7. Wsparcie stowarzyszeń i kół gospodyń wiejskich;
8. Utworzenie bazy turystycznej z ofertą dla szkół, uczelni, seniorów / Warsztaty rękodzielnicze dla mieszkańców oraz turystów szukających ciekawych wydarzeń;
9. Rozbudowa sieci usług społecznych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnością.

**5. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Międzybórz**

- Data i godzina: 10 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Międzybórz oraz w trybie on-line





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

- Prowadzący: Małgorzata Matyja Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina Prezes LGD Dobra Widawa, zespół wewnętrzny,
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, przedstawiciele Urzędu Miasta i gminy Międzybórz, przedstawiciele Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Międzybórz, młodzież z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Międzybórz i pracownicy LGD Dobra Widawa,
- Liczba uczestników: 25 osób



#### ANALIZA SWOT

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	- walory przyrodniczo-kulturowe; - dobrze działająca instytucja kultury i oświatowa, - położenie geograficzne,	- nieuregulowana kwestia opieki nad bezpańskimi zwierzętami, - brak wykorzystania walorów przyrodniczych,
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	- wystarczająca baza usługowa (sklepy), - dobrze rozwinięty handel i usługi, - odpowiednia ilość miejsc pracy,	- słaba oferta małej gastronomii, - brak miejsc parkingowych, - brak punktów drobnych usług, - brak komunikacji międzymiastowej, - odpływ pacjentów do innych ZOZ, niski poziom usł. medycznych,
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	- mała grupa mieszkańców – łatwy dostęp do siebie, - wystarczający poziom bezpieczeństwa, - odpowiednio sprofilowana szkoła, - odpowiednia infrastruktura rekreacyjna – place zabaw, - prężne jednostki OSP, - silni lokalni liderzy,	- wandalizm, - brak miejsc praktyk zawodowych do lokalnej oferty oświatowej, - słaba aktywność społeczna, - niski poziom świadomości ekologicznej, - brak ścieżek rowerowych, - brak miejsc spotkań i propozycji spędzania aktywnego wypoczynku,
STREFA	SZANSE	ZAGROŻENIA
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	- potencjał przyrodniczy: wieża widokowa na wzgórzu zbójnik	
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	- obszary możliwe do zagospodarowania działalnością gosp. - firmy rodzinne – atut stabilizacji,	- inflacja, - ograniczona oferta pracy (branża stolarsko – tapicerska),





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	<ul style="list-style-type: none"><li>- sezonowe punkty gastronomiczne,</li><li>- stacja ładowania pojazdów elektrycznych,</li><li>- wypożyczalnia rowerów i innego sprzętu rekreacyjnego,</li><li>- pozyskanie funduszy unijnych,</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- niska oferta komunikacyjna,</li><li>- wysoki koszt prowadzenia działalności i ograniczanie miejsc pracy,</li></ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- potrzeba kształcenia zawodowego profilowanego</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa,</li><li>- brak zaangażowania w pozyskiwanie środków,</li><li>- mała wiedza nt. możliwości pozyskania środków, migracja,</li></ul>

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Międzybórz:**

- rozwój turystyki i infrastruktury turystycznej;
- aktywizacja społeczeństwa i jego integracja,
- rozwój szlaków komunikacyjnych i wzrost bezpieczeństwa komunikacyjnego,
- powstanie siłowni komercyjnej,
- integracja międzypokoleniowa, wymiana doświadczeń,
- rozwój gospodarczy,
- rozwój infrastruktury i dróg dojazdowych,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- promocja szkolnictwa zawodowego,

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Międzybórz:**

1. Rozwój małej gastronomii (kawiarni, lodziarni);
2. Powstanie nowych połączeń komunikacyjnych (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD),
3. Powstanie skateparku, kina za rogajem;
4. Powstanie nowych ścieżek rowerowych;
5. Internetowa skrzynka podawcza;
6. Powstanie parkingu koło szkoły i dodatkowych ławek w parku,
7. Miejsce/klub dla młodzieży,
8. Całodobowa apteka i gabinety lekarzy specjalistów;
9. Pełnowymiarowa hala sportowa, basen i lodowisko;
10. Powstanie ośrodka rehabilitacyjnego.

**6. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Jelcz-Laskowice**

- Data i godzina: 13 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Urząd Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice
- Prowadzący: Małgorzata Matyja – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa / zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, sołtysi, reprezentanci stowarzyszeń, przedstawiciele: Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, pracownicy LGD Dobra Widawa
- Liczba uczestników: 5



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie



Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa

Spotkanie z mieszkańcami Gminy Jelcz - Laskowice  
13.06.2022 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.  
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
Operacja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 19 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach Inicjatywy LEADER”, poddziałania 19.1 „Wsparcie przygotowawcze”  
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

### ANALIZA SWOT

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- walory przyrodniczo-krajobrazowe;</li> <li>- rozwój stadnin konnych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niski poziom wykorzystania potencjału przyrodniczego;</li> <li>- mało produktów lokalnych;</li> <li>- nie wykorzystany potencjał rękodzielników;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- bogata gmina, dobrze rozwinięta strefa ekonomiczna;</li> <li>- dogodna lokalizacja przy aglomeracji;</li> <li>- dobrze skomunikowana gmina;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak ścieżek rowerowych;</li> <li>- słaba jakość infrastruktury drogowej w części wiejskiej gminy;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobrze działające NGO i aktywni mieszkańcy;</li> <li>- duża baza rękodzielników;</li> <li>- dużo napływowych młodych mieszkańców;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- młodzież do 25 roku życia słabo zaangażowana w sprawy społeczne – brak zachęt do działania dla młodych;</li> </ul>
STREFA	SZANSE	ZAGROŻENIA
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwój turystyki i rekreacji na terenie gminy;</li> <li>- wzrost świadomości ekologicznej;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zniszczenie walorów przyrodniczych przez kolej;</li> <li>- intensywna gospodarka leśna;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wsparcie już istniejących podmiotów gospodarczych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- szybka kolej która podzieli gminę na pół;</li> <li>- wzrastające koszty materiałów co wpływa na niedoszacowanie budżetu;</li> <li>- zmniejszone wpływy z podatków – niestabilność systemów podatkowych;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stworzenie placówki dziennego pobytu osób starszych;</li> <li>- wsparcie inicjatyw związanych z</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wandalizm;</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	integracją różnych grup społecznych, dzieci, młodzieży, osób starszych; -wsparcie działań NGO-ów;	
--	--	--

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice:**

- rozwój kultury, edukacji;
- kształtowanie młodych lokalnych liderów.

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice:**

1. Utworzenie ścieżek rowerowych;
2. Rozwój szkół, przedszkoli (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).
3. Wsparcie obiektów zabytkowych;
4. Remont remizy (wskazane zadanie wykracza poza określone cele LSR).
5. Stworzenie izby pamięci;
6. Poprawa estetyki miejscowości;
7. Pobudzenie biedniejszej (wschodniej) części gminy: komunikacja, infrastruktura turystyczne.

## 7. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Dobroszyce

- Data i godzina: 14 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Dobroszycach oraz w trybie on-line
- Prowadzący: Jerzy Tutaj – Politechnika Wrocławska, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa / zespół wewnętrzny;
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, sołtysi, reprezentanci KGW, przedstawiciele: Urzędu Gminy Dobroszyce, Gminnego Centrum Kultury,
- Liczba uczestników: 20



### ANALIZA SWOT

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	- dobre położenie geograficzne;	- brak ścieżek rowerowych (wzdłuż drogi nr 340);



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobrze funkcjonująca oświata, dużo inicjatyw związanych z kulturą ludową (zespoły ludowe)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak terenu rekreacyjno-wodnego;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobra lokalizacja – dobry dojazd do miasta wojewódzkiego i powiatowego oraz poszczególnych wiosek w Gminie, dobre połączenie kolejowe;</li> <li>- dużo zakładów pracy – dobrze rozwinięta strefa gospodarcza;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- słaba komunikacja autobusowa;</li> <li>- zły stan dróg powiatowych;</li> <li>- brak ścieżek rowerowych (wzdłuż drogi nr 340);</li> <li>- brak internetu w wybranych miejscowościach;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- świetlica w każdej miejscowości;</li> <li>- duży potencjał ludzki: sporo młodzieży i dzieci, dobre podstawy kształcenia, wysokie wykształcenie sporej liczby mieszkańców;</li> <li>- dostęp do służby zdrowia (2 przychodnie);</li> <li>- nowoczesne placówki szkolno-wychowawcze (szkoły i przedszkola);</li> <li>- działalność sportowa w gminie (kluby sportowe, hala sportowa, siłownie zewnętrzne);</li> <li>- działalność kulturalna GCK (5 zespołów ludowych, zajęcia kulturalne dla dzieci, warsztaty dla młodzieży i seniorów);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak możliwości rehabilitacji osób niepełnosprawnych (emerytów, rencistów);</li> </ul>
<b>STREFA</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwój agroturystyki, turystyki rowerowej z wykorzystaniem ścieżek leśnych;</li> <li>- wybudowanie miejsc wypoczynku, parkingów leśnych, placów zabaw;</li> <li>- wybudowanie miejsca spotkań integrującego seniorów;</li> <li>- dofinansowanie projektów kulturalnych, np.: organizacja festiwalu kultury ludowej;</li> <li>- edukacja w zakresie ochrony środowiska naturalnego;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zagrożenie spowodowane dużą ilością starych drzew przy drogach;</li> <li>- zanieczyszczone rowy - zagrożenie w przypadku ulewy;</li> <li>- zaśmiecanie terenów zielonych;</li> <li>- brak pojemników na śmieci, co wiąże się z zaśmiecaniem ulic;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- skuteczne pozyskiwanie przez Urząd Gminy środków unijnych na inwestycje;</li> <li>- zwiększenie nakładów na promocję Gminy w celu zwiększenia liczby turystów;</li> <li>- napływ ludności;</li> <li>- dodatnia migracja;</li> <li>- ze względu na wzrost ludności pojawienie się nowych gałęzi przemysłu, handlu, punktów usługowych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost liczby samochodów powodujących hałas i zanieczyszczenie;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stworzenie placówki dziennego pobytu osób starszych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nadmierne wymagania ze strony przybyszów z dużych miast – brak zaangażowania w życie środowiska</li> </ul>





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Dobroszyce:

- ochrona terenów zielonych;
- stworzenie dobrych warunków do życia;
- stworzenie placówki dziennego pobytu osób starszych / utworzenie miejsc spotkań i integracji dla seniorów;
- stworzenie miejsc do wypoczynku;
- rewitalizacja Rynku;
- stworzenie świetlicy w Dobroszycach;
- szeroko pojęta integracja mieszkańców;

### Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Dobroszyce:

1. Zbudowanie w sołectwach boisk sportowych;
2. Utworzenie Centrum Rehabilitacji / Utworzenie „Domu Seniora”;
3. Rozbudowa sieci komunikacji publicznej (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).
4. Organizacja imprezy, która wyróżniałaby Gminę Dobroszyce;
5. Utworzenie Izby Rolnictwa Gminy Dobroszyce;
6. Utworzenie ścieżek rowerowych, pieszo-rowerowych /Utworzenie chodników;
7. Budowa i remont ulic na terenie Gminy Dobroszyce (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER).
8. Rozbudowa sieci wodociągowej (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER).
9. Rozwój infrastruktury turystycznej, np. nordic-walking;
10. Inwestycje agroturystyczne;
11. Dofinansowanie projektów kulturalnych związanych z historią i patriotyzmem oraz organizacja festiwalu muzyki ludowej;
12. Wykorzystanie lasów (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).

## 8. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Bierutów

- Data i godzina: 15 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Ośrodek Kultury i Sportu w Bierutowie oraz w trybie on-line
- Prowadzący: dr Jerzy Tutaj – Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa / zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, sołtysi, reprezentanci KGW, przedstawiciele: Urzędu Miasta i Gminy Bierutów, Ośrodka Kultury i Sportu w Bierutowie, pracownicy LGD Dobra Widawa
- Liczba uczestników: 15



## ANALIZA SWOT



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- walory przyrodnicze, historyczne Miasta i Gminy Bierutów;</li> <li>- czyste powietrze;</li> <li>- kompleksy leśne;</li> <li>- „Natura 2000”, rzeka Widawa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak ścieżek rowerowych, ścieżek spacerowych, chodników;</li> <li>- mała atrakcyjność związana z zaniedbaniami z przeszłości (aleje, parki, rzeka Widawa);</li> <li>- słaby rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców nt. odnawialnych źródeł energii;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywność władz samorządowych;</li> <li>- dobrze rozwinięta drobna przedsiębiorczość;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- słaba komunikacja z innymi ośrodkami miejskimi;</li> <li>- brak terenów uzbrojonych z przeznaczeniem na przedsiębiorców;</li> <li>- mała ilość miejsc pracy (brak dużych zakładów);</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- istniejące stowarzyszenia lokalne;</li> <li>- zaangażowani mieszkańcy;</li> <li>- aktywna społeczność lokalna, gotowa do pracy na rzecz lokalnej społeczności;</li> <li>- szkoła średnia na terenie Bierutowa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak przedszkola;</li> <li>- brak miejsc spotkań (świetlica wiejska);</li> <li>- brak oferty edukacyjnej dla młodzieży, brak Rady Młodzieżowej;</li> </ul>
STREFA	SZANSE	ZAGROŻENIA
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wykorzystanie rzeki Widawy w promocji i turystyki Gminy;</li> <li>- wzrost zainteresowania mieszkańców dużych ośrodków miejskich aktywnym spędzaniem czasu poza miastem;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak kanalizacji – zagrożenie ekologiczne;</li> <li>- zagrożenie powodziowe;</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- utworzenie inkubatora przedsiębiorczości;</li> <li>- rozwój partnerstw publiczno-prywatnych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- szybszy rozwój sąsiednich gmin;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- powstanie nowych grup lokalnych oraz współpraca w różnych formach;</li> <li>- utworzenie przedszkola;</li> <li>- internet szerokopasmowy;</li> <li>- rozwój przedsiębiorczości;</li> <li>- aktywizacja poprzez przekazywanie środków grantowych ( mikrostypendia dla młodych samorządowców);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- odpływ z obszaru Gminy ludzi młodych, wykształconych;</li> <li>- brak dostępu do podstawowych usług (np. dostęp do lekarza) wysoko wyspecjalizowanych usług;</li> <li>- brak chęci do działania;</li> </ul>





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Miasta i Gminy Bierutów:

- Rozwój przedsiębiorczości / Pozyskanie inwestorów / Utworzenie dodatkowych miejsc pracy / Aktywizacja gospodarcza;
- Wykorzystanie rzeki Widawy w promocji turystyki Gminy;
- Rozwój turystyki;
- Rozwój infrastruktury turystycznej;
- Poprawa infrastruktury drogowej;
- Poprawa atrakcyjności gminy;

### Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa na obszarze Miasta i Gminy Bierutów:

1. Budowa infrastruktury komunikacji cyfrowej (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER).
2. Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości;
3. Wsparcie gospodarstw agroturystycznych;
4. Oznakowanie tras rowerowych;
5. Rozwój oferty sportowej w Gminie Bierutów;
6. Dostosowanie koryta rzeki Widawy do możliwości korzystania z niej (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).
7. Dostosowanie koryta rzeki Widawy do stworzenia trasy kajakowej z przystanią kajakową, stoiskami wędkarskimi (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).
8. Budowanie sieci społecznych opartych na lokalnym potencjale.

## 9. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Długoleka

- Data i godzina: 20 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Urząd Gminy Długoleka oraz w trybie on-line
- Prowadzący: dr Jerzy Tutaj - Politechnika Wrocławska, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina Prezes LGD Dobra Widawa, zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, przedstawiciele Urzędu Gminy, radni Gminy Długoleka i pracownicy LGD Dobra Widawa/zespół wewnętrzny.
- Liczba uczestników: 17 osób





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### ANALIZA SWOT

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobra lokalizacja – bliskość dużej aglomeracji,</li> <li>- duży potencjał przyrodniczy, obszary chronione,</li> <li>- walory historyczne,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zanieczyszczenie środowiska,</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- potencjał rolniczy i agroturystyczny</li> <li>- wypoczynek weekendowy,</li> <li>- wielkość gminy,</li> <li>- relatywnie dobrze rozwinięta infrastruktura,</li> <li>- duża liczba podmiotów gosp.,</li> <li>- dostępność komunikacyjna,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- słaby ciąg komunikacyjny – brak chodników i ścieżek rowerowych,</li> <li>- niewystarczająca komunikacja,</li> <li>- nierównomierny rozwój gminy,</li> <li>- mpzp dopuszczający usługi uciążliwe w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,</li> <li>- niezrównoważony transport publiczny,</li> <li>- brak wsparcia dla lokalnych wytwórców,</li> <li>- wzmożony ruch samochodowy,</li> <li>- brak punktów usługowych,</li> <li>- MPZP niedostosowane do potrzeb mieszkańców,</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- duży potencjał ludzki,</li> <li>- przedsiębiorczość mieszkańców,</li> <li>- aktywność klubów sportowych,</li> <li>- wysoki poziom oświaty i pomoc społeczna,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- różnorodność społeczna pod względem ekonomicznym,</li> <li>- brak miejsc w żłobkach, przedszkolach i szkołach,</li> <li>- brak identyfikacji mieszkańców z obszarem, traktowanie gminy jako sypialni dla miasta Wrocławia,</li> <li>- niski poziom bezpieczeństwa, patologie społeczne,</li> <li>- niewystarczająca infrastruktura edukacyjna,</li> </ul>
STREFA	SZANSE	ZAGROŻENIA
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- budowa kompleksu rekreacyjno-sportowego,</li> <li>- zagospodarowanie terenów zielonych i zwiększenie ich dostępności,</li> <li>- zaangażowanie w produkty ekologiczne,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost zanieczyszczenia,</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwój turystyki jednodniowej i agroturystyki,</li> <li>- pozyskanie środków z UE,</li> <li>- wzrost przychodów podatkowych, współpraca aglomeracyjna,</li> <li>- zaangażowanie podmiotów gospodarczych w aktywizację zawodową mieszkańców i projekty społeczne,</li> <li>- pozyskanie środków z UE,</li> <li>- współpraca z biznesem,</li> <li>- zaangażowanie w OZE,</li> <li>- uszczelnienie budżetu gminy,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak ładu przestrzennego,</li> <li>- brak wystarczającej infrastruktury budowlanej,</li> <li>- niekontrolowana supurbanizacja i nieład architektoniczny,</li> <li>- zagrożenie przemysłem uciążliwym i transportem ciężkim,</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- połączenie wiedzy rdzennych mieszkańców z wiedzą i doświadczeniem mieszkańców napływowych,</li><li>- zwiększona świadomość ekologiczna i żywieniowa mieszkańców,</li><li>- kreatywność mieszkańców,</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- w wyniku barier komunikacyjnych mniejszy napływ nowych mieszkańców,</li><li>- starzenie się społeczeństwa,</li><li>- ekonomiczne rozwarstwienie społeczeństwa,</li><li>- patologia wśród młodych – używki,</li><li>- zbyt szybki przyrost mieszkańców na południu gminy,</li></ul>
-------------------------	---	--

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Długoleka:**

- zwiększenie sieci miejsc sprzyjających integracji społeczności lokalnej,
- zapewnienie opieki dziennej dla młodzieży i seniorów,
- ochrona obszarów przyrodniczych,
- zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców,
- zrównoważony rozwój gminy,
- wsparcie dla rozwoju rolnictwa i agroturystyki,
- promocja gminy jako miejsca jednodniowego wypoczynku,
- rozwój infrastruktury turystycznej,
- budowanie tożsamości lokalnej,
- integracja mieszkańców,
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- budowanie młodego społeczeństwa obywatelskiego,

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Długoleka:**

1. Budowa świetlic i miejsc spotkań dla młodzieży i seniorów,
2. Pomoc w otwieraniu działalności gospodarczej, inkubatory przedsiębiorczości,
3. Tworzenie miejsc opieki senioralnej i usług srebrnej gospodarki,
4. Rozwój infrastruktury turystycznej,
5. Budowa ścieżek rowerowych;
6. Rozwój małej gastronomii i agroturystyki,
7. Projekty wspierające lokalnych producentów i produktu lokalnego,
8. Promocja zielonej gminy,
9. Działania promujące lokalne atrakcje,
10. Stworzenie kąpieliska (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).
11. Organizacja spływów kajakowych,
12. Promocja działań ekologicznych w tym OZE,
13. Wsparcie podmiotów gospodarczych w tworzeniu miejsc dla młodych
14. Rozwój szkolnictwa branżowego (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER ).
15. Wsparcie gminy w rozwój infrastruktury,
16. Wzrost świadomości w zakresie cyfryzacji,
17. Wsparcie NGOS.

**10. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Wilków**

- Data i godzina: 21 czerwca 2022 r. o godz. 13:00
- Miejsce: Gminny Ośrodek Kultury w Wilkowie oraz w trybie on-line



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

- Prowadzący: Małgorzata Matyja - Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa / zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy, sołtysi, reprezentanci KGW, przedstawiciele: Urzędu Gminy Wilków, Gminnego Centrum Kultury, pracownicy LGD Dobra Widawa
- Liczba uczestników: 12



#### ANALIZA SWOT

STREFA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- walory przyrodniczo-krajobrazowe;</li> <li>- dobra jakość gleb;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- niski poziom świadomości ekologicznej;</li> <li>- zaniedbana ścieżka rowerowa (powiat);</li> </ul>
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobra lokalizacja;</li> <li>- inwestycje mające wpływ na wysokość podatków od nieruchomości (farmy wiatrowe);</li> <li>- dobrze rozwijająca się infrastruktura techniczna;</li> <li>- dobra dostępność do sklepów;</li> <li>- dobrze rozwinięty ośrodek „Jakubus”;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- słaba jakość infrastruktury drogowej;</li> <li>- brak MPZP dla Gminy;</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobry stan obiektów sportowych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- brak żłobka;</li> <li>- słaba sieć przedszkoli;</li> <li>- brak jednostki / ośrodka do opieki nad seniorami;</li> </ul>
STREFA	SZANSE	ZAGROŻENIA
<b>STREFA PRZYRODNICZO-KULTUROWA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwój turystyki;</li> <li>- wzrost świadomości ekologicznej;</li> <li>- dokończenie kanalizacji w Gminie;</li> <li>- utrzymanie rolniczego charakteru gminy;</li> <li>- podniesienie walorów turystycznych rzeki Widawy;</li> <li>- rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej;</li> </ul>	
<b>STREFA GOSPODARCZA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- powiększenie farmy wiatrowej;</li> <li>- rozwój budownictwa jednorodzinnego;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- chaotyczna zabudowa;</li> <li>- niski przyrost naturalny;</li> </ul>





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wsparcie działalności pozarolniczej;</li> <li>- budowa myjni dla maszyn rolniczych;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- migracja młodych ludzi do miasta</li> <li>- najwyższe ustawowe podatki od nieruchomości (działalność gospodarcza);</li> </ul>
<b>STREFA SPOŁECZNA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stworzenie placówki dziennego pobytu osób starszych;</li> <li>- wsparcie inicjatyw związanych z integracją różnych grup społecznych, dzieci, młodzieży, osób starszych;</li> <li>- edukacja „przybyłych” mieszkańców;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- starzejące się społeczeństwo;</li> <li>- niski poziom zaangażowania w starszym społeczeństwie;</li> <li>- strach przed podejmowaniem działania z obawy o negatywne konsekwencje;</li> </ul>

**Najważniejsze cele do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Wilków:**

- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- utrzymanie rolniczego charakteru Gminy;
- aktywizacja społeczna;
- rozwój infrastruktury turystycznej;
- rozwój świadomości ekologicznej

**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców na obszarze Gminy Wilków:**

1. Dokończenie kanalizacji w Gminie (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER).
2. Wspieranie rozwoju komunikacji lokalnej (transport) (wskazane zadanie wykracza poza możliwości LGD - zadanie o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD).
3. Wsparcie działalności pozarolniczej / Rozwój turystyki i agroturystyki;
4. Podniesienie walorów turystycznych rzeki Widawy;
5. Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej
6. Wsparcie inicjatyw związanych z integracją różnych grup społecznych (dzieci, młodzież, osoby starsze);
7. Edukacja „przybyłych” mieszkańców;
8. Budowa myjni dla maszyn rolniczych;
9. Wspieranie Kół Gospodyń Wiejskich / Wspieranie działalności organizacji pozarządowych (na poziomie organizowania i funkcjonowania w istniejącym otoczeniu prawnym) / Wspieranie lokalnych stowarzyszeń i organizacji / Wspieranie działalności mającej na celu aktywizację lokalnej społeczności;
10. Utworzenie książekomatów, bibliotek społecznych;

### 11. Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa, Oleśnica

- Data i godzina: 23 czerwca 2022 r. o godz. 17:00
- Miejsce: Oleśnicka Biblioteka publiczna
- Prowadzący: Małgorzata Matyja – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Maxa Webera, Agnieszka Kasina – Prezes LGD Dobra Widawa / zespół wewnętrzny
- Uczestnicy: mieszkańcy gminy
- Liczba uczestników: 6



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie



**Najważniejsze zadania / projekty do wdrożenia przez Lokalną Grupę Działania Dobra Widawa wskazane przez mieszkańców Partnerstwa Dobra Widawa:**

- Sieciowanie podmiotów z branży turystycznej;
- Portal / Strona internetowa – dobrze pozycjonowana, informacyjno-promocyjna, reklama w Internecie nt. atrakcji obszaru, filmy – odcinki o ciekawych miejscach na obszarze;
- Portal wymiany doświadczeń;
- Targi turystyczne / rekreacyjne organizowane na obszarze LGD, np. dla mieszkańców Wrocławia;
- Cyfryzacja;
- Promocja LGD – wymóg, by beneficjenci dotacji na podejmowanie o rozwój działalności gospodarczej informowali, iż otrzymali wsparcie z LGD, np.: przez wystąpienia, obecność na lokalnych wydarzeniach.

#### 1.4. Wywiady grupowe

Wywiady grupowe (5 fokusów) z przedstawicielami grup i podmiotów istotnych z punktu widzenia planowania strategii, w zakresie identyfikacji ich potrzeb i obecnych problemów oraz planowaniu kierunków rozwoju i współpracy na rzecz tych grupy i podmiotów:

##### **Wywiad grupowy (1 fokus) z przedstawicielami gmin, PUP, ARiMR, OPS**

Data i godzina: 22 sierpnia 2022 r. w godz. 10:00 – 12.00

Miejsce: Biuro LGD Dobra Widawa

Prowadzący:

Dr Jerzy Tutaj Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera

Uczestnicy: przedstawiciele urzędów gmin oraz instytucji współpracujących i pracownicy LGD Dobra Widawa/zespół wewnętrzny.

Liczba uczestników: 16 osób

Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;
- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.

Poruszane zagadnienia dla fokusu z przedstawicielami gmin, PUP, ARiMR, OPS:

- zajęcia dodatkowe dla seniorów, młodzieży;
- opieka wythnieniowa nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi aby odciążyc członków rodzin;
- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu i bezpieczeństwo cyfrowe starszych i osób z niepełnosprawnościami;
- miejsca dziennej opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- dodatkowe miejsca opieki dla dzieci młodszych aby umożliwić matkom powrót do pracy;





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie



### **Wywiad grupowy (II fokus) z przedstawicielami producentów i usługodawców lokalnych**

Data i godzina: 22 sierpnia 2022 r. w godz. 15:00 – 17:00

Miejsce: Biuro LGD Dobra Widawa

Prowadzący:

Dr Jerzy Tutaj Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera

Uczestnicy: przedstawiciele pracodawców z gmin z terenu partnerstwa LGD Dobra Widawa i pracownicy LGD Dobra Widawa/zespół wewnętrzny.

Liczba uczestników: 6 osób

Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;
- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.

Poruszane zagadnienia dla fokusu z przedstawicielami producentów i usługodawców lokalnych:

- niestabilność prowadzawstwa i zbyt wysokie koszty pracy;
- brak wykwalifikowanych pracowników;
- niestabilność zatrudnienia;
- brak lokalnych targowisk;
- niewystarczająca promocja lokalnych producentów;
- wysokie podarki lokalne i opłaty za odpady;



### **Wywiad grupowy (III fokus) z przedstawicielami seniorów**

Data i godzina: 24 sierpnia 2022 r. w godz. 10:00 – 12:00

Miejsce: Biuro LGD Dobra Widawa

Prowadzący: Dr Jerzy Tutaj Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera

Uczestnicy: mieszkańcy gmin partnerstwa Dobra Widawa, przedstawiciele stowarzyszeń partnerstwa i pracownicy LGD Dobra Widawa/zespół wewnętrzny.

Liczba uczestników: 4 osób

Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.

Poruszane zagadnienia dla fokusu z przedstawicielami seniorów:

- zajęcia dodatkowe dla seniorów,
- działania integracyjne dla ludzi młodych i osób starszych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu i bezpieczeństwo cyfrowe,
- opieka wytchnieniowa dla seniorów,
- miejsca dziennej opieki nad dziećmi i osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- niewystarczająca liczba miejsc w publicznych żłobkach i przedszkolach,
- brak oferty zajęć pozaszkolnych.



**Wywiad grupowy (IV fokus) z przedstawicielami rolników i ich domownikami**

Data i godzina: 24 sierpnia 2022 r. w godz. 15:00 – 17:00

Miejsce: Biuro LGD Dobra Widawa

Prowadzący: Dr Jerzy Tutaj Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera

Uczestnicy: mieszkańcy gmin partnerstwa Dobra Widawa, przedstawiciele stowarzyszeń partnerstwa i pracownicy LGD Dobra Widawa/zespół wewnętrzny.

Liczba uczestników: 2 osoby

Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;
- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.

Poruszane zagadnienia dla fokusu z przedstawicielami rolników i ich domownikami:

- zachowywanie rolniczego charakteru Dobrej Widawy w tym wsparcie osób pracujących w rolnictwie;
- rozwój konkurencyjnej oferty turystycznej i usługowej, głównie dla mieszkańców Wrocławia - wsparcie w zakresie agroturystyki oraz zagród edukacyjnych,
- wsparcie w zakresie tworzenia gospodarstw opiekuńczych,
- łączenie rolników w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie



### **Wywiad grupowy (V fokus) z przedstawicielami młodzieży do 25 roku życia**

Data i godzina: 26 sierpnia 2022 r. w godz. 10:00

Miejsce: Biuro LGD Dobra Widawa

Prowadzący:

Dr Jerzy Tutaj Politechnika Wroclawska, Instytut Maxa Webera

Uczestnicy: młodzież do 25 roku życia z terenu gmin partnerstwa Dobra Widawa, pracownicy LGD Dobra Widawa/zespół wewnętrzny.

Liczba uczestników: 10 osób

**Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:**

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;
- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.

**Poruszane zagadnienia dla fokusu z przedstawicielami młodzieży do 25 roku życia:**

- brak infrastruktury np. ścieżki rowerowe;
- brak całorocznych miejsc spotkań – klubokawiarni;
- zły stan istniejącej infrastruktury sportowej – boiska i siłownie napowietrzne zarośnięte i zdewastowane;
- brak altanek na terenie rekreacyjnym;
- brak torów rolkarskich;
- potrzeba spotkań integracyjnych – międzypokoleniowych;
- wspieranie przedsiębiorczości;
- zachęcanie przedsiębiorców do organizowania praktyk zawodowych dla młodych ludzi;
- niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych;
- animacje wśród młodzieży do działań w kołach i stowarzyszeniach działających na terenach wiejskich.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### 1.5 Punkty informacyjno – konsultacyjne w gminach

Punkty informacyjno – konsultacyjne w gminach – polegały na umożliwieniu interesantom/ mieszkańcom obszaru LGD załatwianiu spraw w urzędach na zapoznanie się z działalnością LGD, wypełnienie i zebraniu ankiet oraz zgłoszenie własnych pomysłów na projekty planowane do realizacji w ramach LSR.

Zgodnie z zaplanowanym harmonogramem zespół LGD prowadził punkt konsultacyjny w następujących gminach:

- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UG Oleśnica 18.07.2022 – Liczba uczestników: 6 osób
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UG w Dobroszycach 19.07.2022 – Liczba uczestników: 3 osoby
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UMiG Międzybórz 19.07.2022 – Liczba uczestników: 4 osoby
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UMiG Bierutów 20.07.2022 – Liczba uczestników: 3 osoby
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UG Czernica 19.07.2022 – Liczba uczestników: 1 osoba
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UG Wilków 19.07.2022 – Liczba uczestników: 2 osoby
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UMiG Jelcz-Laskowice 22.07.2022 – Liczba uczestników: 3 osoby
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UMiG Syców 21.07.2022 – Liczba uczestników: 6 osób
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UG Długoleka 20.07.2022 – Liczba uczestników: 4 osoby
- Punkt informacyjno – konsultacyjny w UG Dziadowa Kłoda 21.07.2022 – Liczba uczestników: 5 osób

**PUNKTY INFORMACYJNO-KONSULTACYJNE W SIEDZIBACH GMIN**

**18.07.2022**  
-URZĄD GMINY OLEŚNICA

**19.07.2022**  
-URZĄD GMINY DOBROSZYCE  
-URZĄD GMINY WILKÓW  
-URZĄD GMINY MIĘDZYBÓRZ  
-URZĄD GMINY CZERNICA

**20.07.2022**  
-URZĄD GMINY BIERUTÓW  
-URZĄD GMINY DŁUGOLEKA

**21.07.2022**  
-URZĄD GMINY DZIADOWA KLODA  
-URZĄD GMINY SYCÓW

**22.07.2022**  
-URZĄD GMINY JELCZ-LASKOWICE

JESTEŚMY DOSTĘPNI W GODZINACH  
09.00-15.00



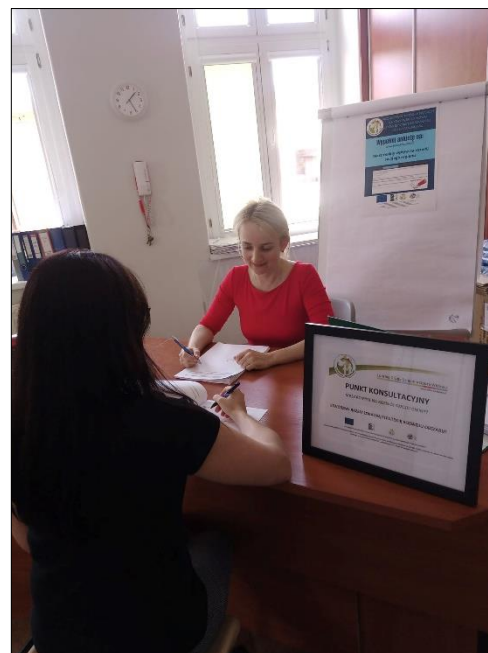




Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### 1.6 Punkt informacyjno-konsultacyjny w biurze LGD Dobra Widawa

Punkt informacyjno-konsultacyjny w biurze LGD Dobra Widawa – polegał m.in.: na udostępnianiu i zebraniu ankiet, materiałów umożliwiających zgłoszenie własnej inicjatywy do LSR czy informacji dot. prowadzonych konsultacji powstających części strategii. Punkt informacyjno-konsultacyjny w biurze LGD Dobra Widawa funkcjonował w trakcie całego okresu przygotowywania LSR, tj. w okresie: 06.2022 – 05.2023. W tym okresie udzielono informacji i konsultacji 50 osobom.



### 1.7 Punkty informacyjno-konsultacyjne w trakcie lokalnych wydarzeń na obszarze Gmin Partnerskich

Punkty informacyjno-konsultacyjne w trakcie lokalnych wydarzeń na obszarze Gmin Partnerskich – polegały na udostępnieniu i zebraniu ankiet, materiałów umożliwiających zgłoszenie własnej inicjatywy do LSR czy informacji dot. prowadzonych konsultacji powstających części strategii materiałów dla wszystkich mieszkańców obszaru ze szczególnym uwzględnieniem istotnych grup dla nowej LSR: kobietom i seniorom działającym m.in.: w ramach KGW czy rolnikom i ich domownikom. Udział w lokalnych wydarzeniach był możliwością kontaktu z szerokim przekrojem mieszkańców obszaru.

**Zgodnie z zaplanowanym harmonogramem zespół LGD prowadził punkt konsultacyjny w:**

- 11.06.2022 r. na „Jarmarku Bierutowskim” w Bierutowie – Liczba uczestników: 11 osób
- 18.06.2022 r. na Dniach Gminy Dziadowa Kłoda połączonych z „Jarmarkiem Skarby Dobrej Widawy i Przyjaciół” w Dziadowej Kłodzie – Liczba uczestników: 10 osób
- 25.06.2022 r. na Festynie Rodzinnym w Jeszkowicach (gm. Czernica) – Liczba uczestników: 12 osób
- 25.06.2022 r. na „Malerzów Blues Festiwal” w Malerzowie (gm. Dobroszyce) – Liczba uczestników: 15 osób
- 10.07.2022 r. na „Garmin Iron Triathlon” w Stradomi Wierzchniej (gm. Syców) – Liczba uczestników: 8 osób
- 16.07.2022 r. na „Letnim Festynie – Spotkanie z Tradycją” w Miłocicach (gm. Jelcz-Laskowice) – Liczba uczestników: 9 osób
- 14.08.2022 r. na Letniej Fieście Skarby Dobrej i Widawy w Międzyborzu – Liczba uczestników: 10 osób
- 14.08.2022 r. na Dożynkach Wiejskich w Bukowiu (gm. Wilków) – Liczba uczestników: 7 osób
- 20.08.2022 r. na Dożynkach Gminy Oleśnica w Poniatowicach, połączonych z „Jarmarkiem Smaki Gminy Oleśnica” – Liczba uczestników: 9 osób
- 10.09.2022 r. na „Pikniku Historycznym” w Szczodrym (gm. Długoleka) – Liczba uczestników: 9 osób.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

#### Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;
- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.

#### Poruszane zagadnienia wskazane przez mieszkańców:

- miejsca integracyjne dla młodych,
- dodatkowe punkty małej gastronomii,
- dodatkowe zajęcia dla młodzieży,
- słabo wykorzystane walory przyrodnicze gminy,
- niewystarczająca sieć szlaków rowerowych,
- słaba jakość infrastruktury drogowej,
- niewystarczająca oferta zajęć dla młodzieży,
- niewykorzystane walory przyrodniczo-kulturowe,
- brak oferty agroturystycznej,
- brak promocji obszaru.
- atrakcyjne położenie blisko Wrocławia,
- brak bazy noclegowej,
- walory przyrodnicze i tereny objęte ochroną wraz z gatunkami chronionymi,
- brak ścieżek rowerowych i małej infrastruktury wokół istniejących ścieżek i atrakcji turystycznych,
- jako negatywny aspekt wskazywano nadmierną rozbudowę mieszkaniową,
- brak obiektów użyteczności publicznej m.in. świetlic, miejsc spotkań.

### 1.8 Konsultacje ze społecznością lokalną on-line

Konsultacje ze społecznością lokalną on-line – cykliczne spotkania z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa on-line, przekazanie informacji dot. prowadzonych konsultacji LSR; Spotkania on-line to skuteczna forma spotkań z wykorzystaniem technologii cyfrowych.

Zgodnie z zaplanowanym harmonogramem zespół LGD prowadził spotkania ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa on-line w:

- Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa on-line 12.07.2022 – Liczba uczestników: 1 osoba
- Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa on-line 09.08.2022 – Liczba uczestników: 1 osoba
- Spotkanie ze społecznością lokalną – konsultacje społeczne z mieszkańcami całego obszaru Partnerstwa on-line 13.09.2022 – Liczba uczestników: 1 osoba

**SPOTKANIA ONLINE Z MIESZKAŃCAMI OBSZARU LGD**

**KONSULTACJE W ZAKRESIE TWORZENIA LSR 2023-2027**

- 12 lipca
- 9 sierpnia
- 13 września

**9.00 – 10.00**

**aplikacja zoom**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.  
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Ministerstwo Rolnictwa i Rybnictwa.  
„Operacja nr 104 - Rozwój obszarów wiejskich (LEADER) - Podsiatkowa 10.1 „Usługi i przygotowanie”  
Programy Rolnictwa Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020





## Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### 1.9 Konsultacje społeczne za pośrednictwem strony internetowej i profilu społecznościowego

Konsultacje społeczne za pośrednictwem strony internetowej i profilu społecznościowego – LGD prowadziło na swojej stronie internetowej zakładkę „Konsultacje LSR na lata 2021-2027”. W zakładce tej zamieszczony był min.: „Plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie LSR”, „Planowany harmonogram konsultacji społecznych”, Aktualności z konsultacji oraz Ankiety. Informacje dot. etapów prac nad LSR były również zamieszczane na profilu społecznościowym LGD – Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa-Oficjalny profil, jak również na stronach internetowych i profilach gmin Partnerskich.

**Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa - "Oficjalny Profil"**  
22 czerwca 2022

Uwaga – konsultacje społeczne!  
Serdecznie zapraszamy mieszkańców do aktywnego włączenia się w proces powstawania nowej Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) na lata 2023-2027.  
Stwórzmy ją razem – to nasza wspólna sprawa!  
Rozpoczynamy serię spotkań - warsztatów w każdej z 10 gmin Partnerstwa.

**LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU LGD DOBRA WIDAWA**

Włącz się aktywnie w proces powstawania nowej Strategii Rozwoju obszaru gmin partnerskich: Długoleśka, Czernica, Dziadowa Kłoda, Dobroszyce, Oleśnica, Bierutów, Syców, Międzybórz, Wilków, Jelcz-Laskowice Lokalnej Grupy Działania Dobra Widawa na lata 2023-2027.

**CZERWIEC 2022 R. SPOTKANIA W GMINACH PARTNERSKICH**

- 06.06.2022 r. – Urząd Gminy Oleśnica
- 07.06.2022 r. – Urząd Gminy Czernica
- 08.06.2022 r. – GOK Dziadowa Kłoda
- 09.06.2022 r. – Urząd Miasta i Gminy Syców
- 10.06.2022 r. – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Międzybórz
- 13.06.2022 r. – Urząd Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice
- 14.06.2022 r. – SP im. Ireny Sendlerowej w Dobroszycach
- 15.06.2022 r. – OKS Bierutów
- 20.06.2022 r. – Urząd Gminy Długoleśka
- 29.06.2022 r. – GOK Wilków

**CZERWIEC - WRZESIEŃ 2022 R. PUNKT KONSULTACYJNY W BIURZE LGD**

Biuro LGD Dobra Widawa jest czynne 5 dni w tygodniu (poniedziałek – piątek) w godzinach 8:00 – 16:00 dla wszystkich zainteresowanych rozwojem obszarów wiejskich oraz chcących zgłosić własne pomysły na przedsięwzięcia i operacje planowane do realizacji w ramach LSR.  
W biurze dostępne będą ankiety, materiały umożliwiające zgłoszenie własnej inicjatywy do LSR.

**CZERWIEC - WRZESIEŃ 2022 R. PUNKT KONSULTACYJNY W TRAKCIE LOKALNYCH WYDARZEŃ**

Na obszarze 10 Gmin Partnerskich. Punkty będą dostępne dla wszystkich zainteresowanych rozwojem obszarów wiejskich oraz chcących zgłosić własne pomysły na przedsięwzięcia i operacje planowane do realizacji w ramach nowej LSR. W punkcie dostępne będą również ankiety, materiały umożliwiające zgłoszenie własnej inicjatywy do LSR czy dotyczące prowadzonych konsultacji powstających części strategii

👍 Irena Brylewska, Bronisława Iwona Mela i 8 innych użytkowników 13 udostępnień



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

### 1.10 Spoty reklamowe w radiu o zasięgu ponadlokalnym

Spoty reklamowe w radiu o zasięgu ponadlokalnym – zachęcały do udziału w pracach nad nową LSR w szczególności młodych mieszkańców Partnerstwa Dobra Widawa. Wykorzystanie tego kanału informacji podniosło świadomość mieszkańców o możliwościach zgłaszania własnych inicjatyw i możliwości wpływu na rozwój regionu;

### 1.11 Ogłoszenia w lokalnych mediach

Ogłoszenia w lokalnych mediach – polegały na zachęcaniu do prac nad nowym LSR i informowaniu o trwającym procesie konsultacji LSR; Poszerzyło znacznie grono odbiorców.

## MojaOlesnica.pl



Lokalna Grupa Działania "Dobra Widawa" zaprasza na spotkanie w sprawie tworzenia lokalnej strategii rozwoju obszaru LGD na lata 2023-2027.



arch.

\*\*\*

ZAPROSZENIE NA SPOTKANIE W SPRAWIE TWORZENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU OBSZARU LGD NA LATA 2023-2027

Serdecznie zapraszamy SENIORÓW 60+ na dedykowane tej grupie spotkanie w sprawie tworzenia nowej Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027.

Serdecznie dziękujemy za Państwa dotychczasową aktywność i włączenie się w tworzenie nowej LSR.

Przy okazji najbliższego spotkania chcielibyśmy wspólnie zastanowić się nad Państwa potrzebami, oczekiwanymi zmianami, a także wspólnie wypracować cele Lokalnej Strategii Rozwoju, w tym działania dedykowane seniorom z zakresu włączenia społecznego i cyfrowego.

Spotkanie odbędzie się w najbliższy czwartek, 23 marca, o godz. 16.00 w świetlicy wiejskiej w Boguszczech Osiedlu - przy Gminnej Bibliotece Publicznej, Boguszyce 118 A.

LGD Dobra Widawa

### 1.12 Kampania informacyjna plakaty

Kampania informacyjna plakaty – zachęcały do udziału w pracach i konsultacjach nowego LSR, wypełnienia ankiety itp. Plakaty były umieszczane w punktach informacji, w gablotach ogłoszeniowych na obszarze Gmin Partnerskich-słupach ogłoszeniowych zarówno gminnych jak i sołectkich i miejskich, przekazywane za pośrednictwem urzędów gmin do sołtysów oraz zamieszczane w innych instytucjach działających na obszarze LGD.



## Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

**ZACHĘCAMY DO AKTYWNEGO UDZIAŁU W PRACACH NAD NOWĄ LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU LGD DOBRA WIDAWA**

WYPELNIJ ANKIETĘ DLA MIESZKAŃCÓW NA [WWW.DOBRAWIDAWA.PL](http://WWW.DOBRAWIDAWA.PL)

JEŻELI REPREZENTUJESZ PONIŻSZY SEKTOR ZAPISZ SIĘ POD NR TEL. 71 314 32 01 DO GRUP FOKUSOWYCH, KTÓRE BĘDĄ IDENTYFIKOWAĆ POTRZEBY I PROBLEMY ORAZ WYZNACZAĆ NOWE KIERUNKI ROZWOJU

GRUPY FOKUSOWE:

- PRODUCENCI I USŁUGODAWCY LOKALNI
- OSOBY MŁODE DO 25 ROKU ŻYCIA
- SENIORZY
- ROLNICY I ICH DOMOWNICY

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.  
 Europa inwestująca w obszary wiejskie poddziałanie 19.1. „Wsparcie przygotowawcze” w ramach działania  
 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER objętego Programem Rozwoju Obszarów  
 Wiejskich na lata 2014-2020”



**WŁĄCZ SIĘ DO TWORZENIA NOWEJ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU 2023-2027**

- Analiza potrzeb mieszkańców
- Analiza SWOT
- Dobre Praktyki z obszaru LGD Dobra Widawa

23.06.2022 r. – Aula Biblioteki Publicznej  
 ul. Reja 10  
 Oleśnica

Warsztat zaczynamy o godz. 17:00

### 1.13 Fiszki projektowe

Fiszki projektowe – skierowane były do wszystkich potencjalnych wnioskodawców zarówno do gmin i ich jednostek, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, rolników oraz osób fizycznych z obszaru LGD oraz osobna fiszka skierowana do osób młodych do 25 roku życia.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

## **Analiza wniosków z przeprowadzonych konsultacji**

Wnioski z przeprowadzonych konsultacji można podzielić na dwie grupy: wnioski przyjęte i wnioski odrzucone.

### **Wnioski przyjęte**

Wnioski przyjęte to takie, które większość uczestników wskazało jako najważniejsze problemy na obszarze LGD Dobra Widawa. Jednym z nich to zapotrzebowanie na wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego (w tym dedykowane ludziom młodym do 25 roku życia i seniorom), w zakresie tworzenia warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy połączonych z rozwojem infrastruktury rekreacyjno-turystycznej i kulturalnej. Kolejnym ważnym problemem wskazanym przez społeczność lokalną biorącą udział w konsultacjach jest niska aktywność i zaangażowanie ludzi młodych w sprawy lokalne i życie społeczne, zbyt mała ilość działań międzypokoleniowych, wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy różnymi grupami wiekowymi, zwłaszcza ludźmi młodymi do 25 roku życia i seniorami oraz problemy z dostępem mieszkańców do kultury i usług społecznych. Problemem jest również niewystarczająca oferta zajęć kulturalnych, edukacyjnych, zajęć rozwijających zainteresowania i aktywizacyjnych, która często nie jest dostosowana do faktycznych oczekiwań i potrzeb konkretnych grup odbiorców (dzieci, młodzież do 25 roku życia, seniorzy, etc.). Te wnioski mają przełożenie w celach, przedsięwzięciach oraz wskaźnikach.

### **Wnioski odrzucone**

O odrzuceniu wniosków z konsultacji w większości decydowała niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i UE w zakresie interwencji LEADER (brak możliwości finansowania budowy lub modernizacji dróg, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, sieci światłowodowej), projekty o skali wykraczające poza możliwości budżetu LSR oraz kompetencji instytucjonalnych LGD. Decyzję, czy wnioski mają być przyjęte czy odrzucone, podejmowały grupy robocze we współpracy z zespołem wewnętrznym oraz ekspertami. Z analizy wynika wysokie zapotrzebowanie na stosowanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze przedsiębiorczości, niekomercyjnej infrastruktury i kapitału społecznego.

### **Odpowiedź na zdiagnozowane problemy**

Odpowiedzią na zdiagnozowane problemy jest postawienie dużego akcentu na realizację projektów w partnerstwie, zachęcanie do współpracy pomiędzy podmiotami zwłaszcza współpracy międzysektorowej łączące podmioty z różnych gmin m.in.: poprzez umożliwianie korzystania z forum ogłoszeniowego LGD, na którym publikowane będą informacje podmiotów na temat ich inicjatyw czy o poszukiwaniu przez nich partnera do projektu. Stowarzyszenie reprezentowało i reprezentuje partnerskie podejście zarówno na poziomie relacji i współpracy członków stowarzyszenia, jak i w relacjach z podmiotami spoza LGD, działającymi na obszarze LGD.

Stowarzyszenie stosuje przyjazne i skuteczne formy komunikacji pomiędzy członkami LGD, a także mieszkańcami/podmiotami z obszaru LGD. Podstawą działania jest komunikacja bezpośrednia, tj. spotkania doradcze i konsultacyjne w biurze LGD (w tym także w formule online za pośrednictwem platform internetowych dla osób, które nie mogą osobiście stawić się w biurze), a także spotkania aktywizacyjne i w punktach informacyjno-konsultacyjne w terenie, tj. w urzędach gmin partnerskich oraz podczas plenerowych imprez o charakterze publicznym, czy organizowane szkolenia przed naborami dla wnioskodawców i grantobiorców. W zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku planowana jest obecność przedstawicieli LGD na spotkaniach z sołtysami, podczas których prezentowane będą informacje na temat działalności Stowarzyszenia oraz pozyskiwane będą informacje zwrotne od sołtysów na temat oczekiwań i inicjatyw oddolnych mieszkańców reprezentowanych przez nich sołectw i gmin. Zaplanowano także spotkania z lokalnym sektorem organizacji pozarządowych – stowarzyszeniami, fundacjami, KGW itp., spotkania z seniorami, spotkania z ludźmi młodymi do 25 roku życia (np. w trakcie Młodzieżowych Rad Gmin, w szkołach). Spotkania te mają na celu animowanie oddolnych inicjatyw, poznanie pomysłów i propozycji podmiotów biorących udział w spotkaniach na temat projektów, które mogłyby zostać zrealizowane w ramach LSR i poza LSR. LGD stosuje ponadto otwartą formułę konsultacji społecznych dotyczących funkcjonowania LGD i wdrażania LSR, m.in. poddawane konsultacjom są proponowane zmiany w zakresie LSR, czy lokalnych kryteriów wyboru. Konsultacje odbywają się na stronie internetowej LGD, dzięki czemu mają charakter ogólnodostępny i wziąć w nich udział mogą zarówno członkowie LGD, jak i osoby z obszaru, niezrzeszone w Stowarzyszeniu. Stowarzyszenie informuje o swoich działaniach za pomocą strony internetowej, mediów społecznościowych, w tym grupie dyskusyjnej dla członków stowarzyszenia.



## Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

W celu zbudowania przestrzeni do wymiany doświadczeń i informacji, zgłaszania nowych inicjatyw i pomysłów, poszukiwania/kojarzenia partnerów do wspólnych działań i projektów realizowanych w partnerstwie, na stronie internetowej LGD utworzona zostanie baza projektów/forum ogłoszeniowe, na którym publikowane będą informacje podmiotów na temat ich inicjatyw czy o poszukiwaniu przez nich partnera do projektu. Zachętą do nawiązywania współpracy i działania przez podmioty z obszaru LGD w partnerstwie jest także premiowanie projektów realizowanych w partnerstwie w ramach lokalnych kryteriów wyboru. Premiowane będą takie typy projektów, których partnerstwo nie jest jedyną formą realizacji i mogłyby być realizowane bez udziału partnera, zakładają jednak jego znaczący udział z uwagi na podniesienie efektywności i skuteczności projektu, np. projekty grantowe, projekty infrastrukturalne. W celu informowania o działaniach stowarzyszenia wykorzystywane są także lokalne media – prasa, telewizja i radio, LGD prowadzi także działalność wydawniczą – wydaje publikacje na temat dobrych praktyk, zrealizowanych projektów, zasobów kulturowych, historycznych i przyrodniczych obszaru.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

## ETAP 2: ANALIZY POTRZEB ROZWOJOWYCH I POTENCJAŁU OBSZARU Z PRZEŁOŻENIEM NA ZDEFINIOWANIE CELÓW

### 2.1 Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych

Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych – zespoły robocze dokonały analizy materiału i wniosków płynących z: badań ankietowych, fiszek projektowych, spotkań informacyjnych w gminach, wywiadów focusowych, wywiadów grupowych z przedstawicielami grup i podmiotów istotnych z punktu widzenia tworzenia strategii, spotkań zespołu roboczego, spotkań konsultacyjnych w gminach, spotkań konsultacyjnych w trakcie lokalnych wydarzeń na obszarze Gmin Partnerskich i konsultacji prowadzonych za pośrednictwem strony internetowej przygotowana została analiza SWOT obszaru i zestawienie wskazanych przez mieszkańców mocnych i słabych stron oraz zidentyfikowanych szans i zagrożeń.



### Analiza SWOT

Wnioski ujęte analizie SWOT są wynikiem przeprowadzonych konsultacji społecznych, a w szczególności spotkań informacyjnych realizowanych na terenie każdej z gmin wchodzących w skład LGD, badań ankietowych. W spotkaniach i badaniach ankietowych udział brali przedstawiciele każdego z trzech sektorów wchodzących w skład LGD, przedstawiciele grup docelowych i osób w niekorzystnej sytuacji oraz mieszkańcy.

Propozycje zapisów analizy SWOT stworzonej po wnioskach płynących ze spotkań gminnych/ankiet skonsultowane zostały również w ramach wywiadów grupowych, zespołów roboczych.

Przekazane wnioski zostały uwzględnione w ostatecznym kształcie analizy SWOT. Zapisy te zostały również porównane z diagnozą obszaru, analizą stworzoną na potrzeby poprzedniej LSR oraz z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym i regionalnym. Analiza ta wykazała wysoką zgodność założeń LSR z wziętymi pod uwagę dokumentami.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p><b>Sfera przyrodniczo-kulturowa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Atrakcyjne położenie ze względu na ruch turystyczny - na styku trzech województw, bliskość dużych ośrodków miejskich (Wrocław)</li> <li>Obszar dobrze skomunikowany, położenie przy autostradzie A4, drodze ekspresowej S8 – szybka i wygodna komunikacja z Wrocławiem, Namysłowem, Warszawą, Łodzią, itd.</li> <li>Atrakcyjny przyrodniczo teren – lasy, pagórki, rzeki, zbiorniki wodne</li> <li>Istniejące formy ochrony przyrody: obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, rezerwat przyrody</li> <li>Mało skażone środowisko przyrodnicze, co jest wynikiem braku na obszarze uciążliwego przemysłu</li> </ul>	<p><b>Sfera przyrodniczo-kulturowa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych i innych szlaków oraz słabo rozwinięty regionalny system szlaków turystycznych</li> <li>Słaba znajomość wśród mieszkańców lokalnej historii oraz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego</li> <li>Zbyt mała liczba materiałów promocyjnych na temat obszaru – przewodników, map, monografii historycznych, etc.</li> <li>Słabo rozwinięta zróżnicowana baza noclegowa i gastronomiczna, w tym agroturystyczna</li> <li>Brak atrakcji turystycznych i miejsc promujących turystykę wiejską i usługi czasu wolnego w postaci zagród edukacyjnych, agroturystyk</li> </ul>



## Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

<ul style="list-style-type: none"><li>• Potencjał Centrum Turystyczno-Rekreacyjnego Dobra Widawa do promocji lokalnych walorów obszaru, produktu lokalnego, Punktu Informacji Turystycznej</li><li>• Warunki do rozwoju oferty turystycznej i rekreacyjnej, np. kajakowej, rowerowej, pieszej</li><li>• Potencjał rzek Dobrej i Widawy w zakresie rozwoju rekreacji, turystyki, edukacji ekologicznej</li><li>• Istniejące na obszarze szlaki turystyczne, trasy biegowe, ścieżki rowerowe</li><li>• Aktywnie działający lokalni liderzy, NGO, Koła Gospodyń Wiejskich, OSP, zespoły ludowe i artystyczne</li><li>• Doświadczenie mieszkańców i podmiotów JST/NGO w organizacji imprez i jarmarków promujących lokalne walory, produkty i usługi</li><li>• Duże cykliczne wydarzenia kulturalne i sportowe (m.in. międzynarodowe zawody jeździeckie Silesia Equestrian w Jakubowicach, Garmin Iron Triathlon Syców nad Zalewem w Stradomi Wierzchniej, festiwale organowe w Jelczu-Laskowicach i Sycowie, itp.)</li><li>• Zabytki – kościoły, zamki, pałace, parki</li><li>• Kultura, sztuka, organizacje (towarzystwa historyczne, muzeum, obiekty zabytkowe)</li><li>• Ciekawa i bogata historia obszaru</li><li>• Oferta kulturalna ośrodków kultury</li><li>• Liczne stadniny i szkoły jeździeckie</li><li>• Rozwijająca się marka produktu lokalnego, bazująca na wysokiej jakości wyrobach i ofercie lokalnych wytwórców, producentów, rękodzielników i usługodawców.</li><li>• zasoby wód geotermalnych na terenie gmin Długołęka i Dobroszyce (od miejscowości Długołęka na północ w stronę Trzebnicy)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Zbyt mała oferta usług w zakresie zaspokajania potrzeb rekreacyjnych, różnych form odpoczynku, dbania o kondycję fizyczną, w tym usługi sektora beauty, zwłaszcza dla osób młodych do 25 roku życia (dzieci, młodzież) i seniorów</li><li>• Wymagająca rozwoju infrastruktura turystyczna i rekreacyjna i kulturalna</li><li>• Braki w infrastrukturze służącej rozwojowi turystyki kajakowej, turystyki przy akwenach wodnych (mariny, przystanie)</li><li>• Braki w infrastrukturze okołoturystycznej/towarzyszącej np. ławki, śmietniki, miejsca postojowe</li><li>• Zły stan części obiektów zabytkowych</li><li>• Słabe oznakowanie i informacja o istniejących zabytkach</li><li>• Niska rozpoznawalność marki produktów i usług lokalnych i potrzeba rozbudowy zintegrowanej oferty występujących na obszarze produktów i usług lokalnych</li><li>• Słabo rozwinięty system sprzedaży bezpośredniej produktów lokalnych</li><li>• Zbyt mało projektów edukacyjnych, warsztatów, związanych z promocją lokalnych produktów</li><li>• Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, np. spalanie w piecach domowych materiałów do tego nie przeznaczonych, segregacja odpadów</li><li>• Zróżnicowany poziom realizacji gminnych inwestycji w infrastrukturę wodociągową, kanalizacyjną, gazową, sieci telefoniczne w oparciu o sieci szerokopasmowe („białe plamy”), a także infrastrukturę drogową, ciągi piesze, przystanki</li></ul>
<b>Sfera gospodarcza</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Istniejące na obszarze strefy ekonomiczne oraz tereny pod inwestycję</li><li>• Dobra dostępność komunikacyjna – trasa S8, drogi krajowe i wojewódzkie, połączenia kolejowe</li><li>• Położenie obszaru w pobliżu aglomeracji wrocławskiej</li><li>• Położenie na pograniczu trzech województw</li><li>• Napływ nowych mieszkańców wpływa na rozwój lokalnego rynku usług</li><li>• Rozwijająca się lokalna przedsiębiorczość - dostęp do zróżnicowanych usług, zawodów, profesji</li><li>• Wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwo</li></ul>	<b>Sfera gospodarcza</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Emigracja ludzi młodych i wykształconych</li><li>• Słabo rozwinięta komunikacja publiczna, głównie wewnątrz obszaru oraz z regionem</li><li>• Mała liczba dużych inwestorów, którzy oferują dużą liczbę miejsc pracy</li><li>• Największą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią kobiety, zauważalny jest także w tej grupie odsetek młodzieży (osoby do 25 r.ż.) i osób niepełnosprawnych</li><li>• Słaba współpraca pomiędzy podmiotami gospodarczymi</li></ul>





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

<ul style="list-style-type: none"><li>• Modernizowane gospodarstwa rolne</li><li>• Istniejące na terenie kilku gmin stawy hodowlane</li><li>• Dynamiczny rozwój przedsiębiorczości w sektorze informacji i komunikacji, cyfryzacji, technologii informatycznych i komputerowych, związany z wysokim zapotrzebowaniem na usługi w tym zakresie na obszarze</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Niewystarczające działania wspierające rozwój przedsiębiorczości na obszarze (nie ma działających instytucji otoczenia biznesu)</li><li>• Zmniejszająca się liczba gospodarstw rolnych</li><li>• Braki w infrastrukturze sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu – drogi, kanalizacja i wodociągi, infrastruktura informatyczna, etc.</li><li>• Duża ilość obiektów wymagających poprawy efektywności energetycznej</li><li>• Słabe łącza internetowe w części gmin („białe plamy”)</li></ul>
<p><b>Sfera społeczna</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Rosnąca aktywność społeczności lokalnych</li><li>• Aktywna grupa liderów lokalnych zaangażowanych w rozwój gmin i obszaru</li><li>• Rosnąca liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych, w tym klubów sportowych, KGW</li><li>• Napływ nowych mieszkańców i włączanie się ich w życie społeczne obszaru</li><li>• Dobrze rozwinięta edukacja na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, szkół średnich</li><li>• W ostatnich latach, m.in. dzięki Leaderowi, dynamiczny rozwój infrastruktury społecznej oraz sportowej i rekreacyjnej</li><li>• Istniejące świetlice, domy kultury, infrastruktura społeczna</li><li>• Mocno rozwinięta kultura ludowa: zespoły ludowe, wytwórcy ludowi, koła gospodyń wiejskich</li></ul>	<p><b>Sfera społeczna</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Zróżnicowanie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w działania w zależności od gmin</li><li>• Zbyt niska aktywność i zaangażowanie napływowych mieszkańców obszaru w życie społeczności lokalnej</li><li>• Niska aktywność i zaangażowanie ludzi młodych w sprawy lokalne i życie społeczne</li><li>• Zbyt mała ilość działań międzypokoleniowych, wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy różnymi grupami wiekowymi, zwłaszcza ludźmi młodymi i seniorami</li><li>• Wymagające wzmocnienia kompetencje członków i osób działających w NGO</li><li>• Trudności w godzeniu życia zawodowego z aktywnością społeczną</li><li>• Niewystarczający dostęp do usług w zakresie opieki nad dziećmi, w tym miejsc opieki dziennej nad dziećmi, animacji czasu wolnego dla dzieci</li><li>• Część gmin wymaga dalszych nakładów w rozwój infrastruktury społecznej, sportowo – rekreacyjnej (miejsca wypoczynku i integracji mieszkańców, miejsca spotkań dla ludzi młodych, seniorów), a także w rozwój infrastruktury edukacyjnej (gm. objęte zjawiskiem suburbanizacji)</li><li>• Wymagająca rozbudowy oferta zajęć kulturalnych, edukacyjnych, zajęć rozwijających zainteresowania i aktywizacyjnych, która często nie jest dostosowana do faktycznych oczekiwań i potrzeb konkretnych grup odbiorców (dzieci, osoby młode do 25 roku życia, seniorzy, etc.)</li><li>• Niewystarczający dostęp do usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych, wymagających opieki, w tym miejsc opieki dziennej/całodobowej</li><li>• Słaby dostęp do szeroko pojętej opieki zdrowotnej, usług medycznych, paramedycznych, pomocy psychologicznej, pedagogicznej, psychoterapeutycznej (takie jak praktyka lekarska)</li></ul>





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	<p>ogólna i specjalistyczna, praktyka pielęgniarek i położnych, praktyka lekarska dentystyczna, działalność fizjoterapeutyczna etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Problemy z dostępem mieszkańców, zwłaszcza osób młodych i osób starszych do kultury i usług społecznych, będące wynikiem słabo rozwiniętej komunikacji publicznej wewnątrz obszaru i połączeń z regionem</li> <li>• Patologie społeczne, uzależnienia</li> <li>• Znaczna grupa mieszkańców, zwłaszcza seniorów, zagrożona „wykluczeniem cyfrowym”, wymagająca podniesienia wiedzy na temat cyberbezpieczeństwa</li> </ul>
<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<p><b>Sfera przyrodniczo-kulturowa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykorzystanie trendu na turystykę wiejską w celu rozwoju turystyki na obszarze, w tym weekendowej, opartej na aktywnym wypoczynku dla mieszkańców okolicznych aglomeracji miejskich (miejsca noclegowe i gastronomiczne, oferta warsztatów rękodzielniczych, rajdów rowerowych, spływów kajakowych, etc.)</li> <li>• Wykorzystanie istniejących zasobów kulturalnych, historycznych, przyrodniczych, architektonicznych, związanych z lokalną tradycją do promocji obszaru i przyciągnięcia turystów</li> <li>• Wykorzystanie zainteresowania konsumentów produktami lokalnym dla rozbudowy marki produktów lokalnych</li> <li>• Pozyskanie środków zewnętrznych, np. na OZE</li> </ul>	<p><b>Sfera przyrodniczo-kulturowa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Atrakcyjność i konkurencja innych obszarów pod względem oferty turystycznej i kulturalnej</li> <li>• Niska emisja i zanieczyszczenie wynikające ze źródeł ciepła opalanych węglem</li> <li>• Nielegalne wysypiska śmieci</li> <li>• Zintensyfikowanie zabudowy mieszkalnej zagrażające walorom przyrodniczym obszaru</li> <li>• Część zabytków stanowi własność prywatną, co wpływa na ich pogarszający się stan</li> <li>• Potencjalne klęski żywiołowe wynikające ze zmian klimatu</li> </ul>
<p><b>Sfera gospodarcza</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozyskiwanie zewnętrznych inwestorów</li> <li>• Możliwość pozyskania środków na podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczych oraz tworzenie miejsc pracy w branżach kluczowych dla rozwoju obszaru</li> <li>• Rozwój szkolnictwa zawodowego oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców</li> <li>• Dalszy napływ nowych mieszkańców</li> <li>• Wykorzystanie potencjału napływowych mieszkańców (inicjatywy, kreowanie nowych produktów)</li> <li>• Rozwój konkurencyjnej oferty turystycznej i usługowej, głównie dla mieszkańców Wrocławia</li> <li>• Wykorzystanie warunków do utworzenia instytucji otoczenia biznesu</li> <li>• Duże zapotrzebowanie na usługi związane z dbaniem o środowisko, ekologią, OZE</li> </ul>	<p><b>Sfera gospodarcza</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Odpyływanie młodych, wykształconych mieszkańców</li> <li>• Niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy</li> <li>• Kryzys gospodarczy mający wpływ na dochody mieszkańców, wzrost bezrobocia i rosnącą inflację</li> <li>• Nadmierna biurokracja i niejasność przepisów prawnych</li> <li>• Konkurencja ze strony dużych podmiotów gospodarczych, np. „markety” eliminują lokalne sklepiki</li> <li>• Starzenie się społeczeństwa</li> <li>• Znaczna część mieszkańców, zwłaszcza z gmin sąsiadujących z Wrocławiem, tam właśnie pracuje i zaspokaja potrzeby konsumenne</li> <li>• Konkurencja ze strony miast (lepsza oferta edukacyjna i więcej miejsc pracy)</li> <li>• Obszary wiejskie postrzegane są jak mniej atrakcyjne do inwestowania z uwagi na braki infrastrukturalne</li> </ul>



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Sfera społeczna	Sfera społeczna
<ul style="list-style-type: none"><li>• Aktywizacja i wzrost integracji społecznej w wyniku realizacji projektów współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych</li><li>• Realizacja programów współpracy Gmin z NGO</li><li>• Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi</li><li>• Bliskość aglomeracji wrocławskiej (wymiana trendów, myśli, pomysłów, rozwiązań, dostęp do szkolnictwa wyższego)</li><li>• Aktywne włączenie mieszkańców w planowanie i rozwój polityki gminnej, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału mieszkańców napływowych</li><li>• Zewnętrzne środki i programy rozwijające aktywność społeczną i działalność organizacji pozarządowych</li><li>• Wykorzystanie przez Gminy istniejących świetlic wiejskich na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców (na zajęcia, warsztaty, spotkania)</li><li>• Rozwój dostępu do Internetu szerokopasmowego</li><li>• Czerpanie z wzorców innych gmin i miast dotyczących włączania społeczności w rozwój gminy</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Pojawiające się konflikty między rdzennymi i napływowymi mieszkańcami obszaru</li><li>• Zagrożenie patologiami społecznymi i jej konsekwencjami – uzależnienia, przemoc w rodzinie, rosnąca liczba przestępstw, etc.</li><li>• Odływ ludności obszaru – osób lepiej wykształconych i aktywnych – w poszukiwaniu miejsc, które dadzą im lepsze perspektywy rozwoju</li><li>• Pogarszający się system opieki zdrowotnej</li><li>• Pogłębiający się niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa</li><li>• Rosnące koszty utrzymania infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej</li></ul>

## GŁÓWNE CELE LSR

Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych – zespoły robocze dokonały analizy materiału i wniosków płynących z w/w metod m.in.: ze spotkań gminnych, badań ankietowych, wywiadów grupowych, funkcjonowania punktów konsultacyjnych, aktywności organizacji pozarządowych, aktywizacji społecznej, etc. i sformułowały dwa główne cele LSR.

### CEL 1.

**Zwiększenie poziomu atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy**

Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą obszaru oraz konsultacjami społecznymi, jako pierwszy priorytet LSR na lata 2023-2027 wskazane zostało wspieranie rozwoju lokalnej oferty rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej – w tym małej infrastruktury publicznej.

Uczestnicy spotkań konsultacyjnych wskazali na bardzo duży potencjał turystyczny LGD Dobra Widawa. Dlatego też cel pierwszy: **Zwiększenie poziomu atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy** zakłada komplementarne działania, które przyczynią się do rozwoju obszaru Partnerstwa Dobra Widawa w zakresie atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

W ramach tego celu zaplanowano realizację 2 przedsięwzięć:

- **1.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy;**
- **1.2 Wzmocnienie rozpoznawalności Dobrej Widawy w oparciu o lokalne walory obszaru.**

Przedsięwzięcia te będą miały charakter zintegrowany i komplementarny. Realizowane będą zarówno operacje z zakresu tworzenia i rozwoju lokalnej, małej infrastruktury w celu stworzenia atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej oraz działania, których celem będzie wzmocnienie rozpoznawalności Dobrej Widawy w oparciu o lokalne walory obszaru, przy zastosowaniu innowacyjnych rozwiązań.

### **Przedsięwzięcie 1.1**

#### **Tworzenie i rozwój infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy**

Dzięki działaniom infrastrukturalnym poszerzymy ofertę miejsc o charakterze rekreacyjnym, turystycznym i kulturalnym, w tym dla turystów i mieszkańców Partnerstwa. W wyniku realizacji operacji powstaną miejsca aktywności społecznej, w tym miejsca spotkań, które przyczynią się do nawiązywania i utrwalania kontaktów. Skorzystają z niej zarówno dzieci, jak i seniorzy ze szczególnym uwzględnieniem osób w niekorzystnej sytuacji, w tym osób niepełnosprawnych.

W ramach drugiego przedsięwzięcia chcemy kontynuować aktywność LGD na polu promocji obszaru. Operacje Własne będą wspierać działania na rzecz promocji produktów lokalnych oraz działania na rzecz promocji lokalnych walorów obszaru Dobrej Widawy, np.: udział rękodzielniczków i lokalnych producentów w targach. Planujemy również Operację Własną, której celem będzie wspieranie działań w zakresie promocji lokalnych walorów obszaru Dobrej Widawy – stworzenie atrakcji turystycznych.

### **Przedsięwzięcie 1.2**

#### **Wzmocnienie rozpoznawalności Dobrej Widawy w oparciu o lokalne walory obszaru**

W ramach przedsięwzięcia planujemy również realizację 2 Projektów Partnerskich (pierwszy z udziałem partnera zagranicznego oraz drugi z udziałem partnera krajowego spoza obszaru LGD Dobra Widawa) oraz Projektu Grantowego. W ramach tych działań rękodzielniczy i lokalni producenci będą mieli okazję zaprezentować swoje wyroby i usługi nie tylko na lokalnym rynku, ale również na terenie całej Polski, a w ramach realizacji projektu partnerskiego zagranicznego, również poza granicami naszego kraju. Projekty w partnerstwie zakładają również wymianę doświadczeń oraz działania służące rozwiązaniu problemów wskazanych w LSR.

Dzięki takim działaniom wzmocnimy rozpoznawalność Dobrej Widawy ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych walorów obszaru i lokalnych produktów.

## **CEL 2.**

### **Stworzenie warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy**

Drugi cel strategii skoncentrowany będzie na **stworzeniu warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy**, przy zastosowaniu innowacyjnych rozwiązań.

Wszystkie przedsięwzięcia, które będą realizowane w ramach Celu 2, są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy na obszarze Stowarzyszenia LGD Dobra Widawa. Jednym z nich to zapotrzebowanie na szeroko pojętą ofertę z zakresu spędzania czasu wolnego (w tym dedykowane osobom młodym do 25 roku życia i seniorom), w zakresie



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

tworzenia warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy połączonych z rozwojem infrastruktury rekreacyjno-turystycznej i kulturalnej. Kolejnym ważnym problemem wskazanym przez społeczność lokalną biorącą udział w konsultacjach jest niska aktywność i zaangażowanie ludzi młodych w sprawy lokalne i życie społeczne, zbyt mała ilość działań międzypokoleniowych, wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy różnymi grupami wiekowymi, zwłaszcza osobami młodymi do 25 roku życia i seniorami oraz problemy z dostępem mieszkańców, zwłaszcza młodzieży i osób starszych do kultury i usług społecznych. Problemem jest również słaba oferta zajęć kulturalnych, edukacyjnych, zajęć rozwijających zainteresowania i aktywizacyjnych, która często nie jest dostosowana do faktycznych oczekiwań i potrzeb konkretnych grup odbiorców (dzieci, ludzie młodzi, seniorzy, etc.).

W ramach tego celu realizowane będą operacje konkursowe w zakresie podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej w zakresie zgodnym z celami wskazanymi w LSR. Cele wskazane w LSR to szeroko pojęte usługi związane z tworzeniem oferty rekreacyjnej i turystycznej (w tym dedykowane seniorom, ludziom młodym do 25 roku życia lub osobom w niekorzystnej sytuacji) oraz w zakresie tworzenia warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy.

Kolejne przedsięwzięcia dotyczyć będą operacji konkursowych w zakresie wsparcia gospodarstw agroturystycznych (tworzenie /rozwój) i tworzenia zagród edukacyjnych dla rolników prowadzących działalność rolniczą w małych gospodarstwach i ich rodziny (w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych, które mogą świadczyć usługi czasu wolnego).

Kolejne przedsięwzięcia ukierunkowane są głównie do organizacji pozarządowych, które realizować będą działanie na rzecz mieszkańców obszaru.

W ramach tego celu zaplanowano realizację 4 przedsięwzięć.

- 2.1 Rozwój przedsiębiorczości na obszarze Dobrej Widawy w zakresie zgodnym z celami wskazanymi w LSR;
- 2.2 Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych na obszarze Dobrej Widawy;
- 2.3 Przygotowanie i realizacja koncepcji Smart Village;
- 2.4. Aktywna społeczność Dobrej Widawy.

**Przedsięwzięcie 2.1**  
**Rozwój przedsiębiorczości na obszarze Dobrej Widawy w**  
**zakresie zgodnym z celami wskazanymi w LSR**

Przedsięwzięcie skierowane jest do osób chcących założyć działalność gospodarczą oraz osób prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zgodnym z celami wskazanymi w LSR. Jako branże gospodarki, mające kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru Dobrej Widawy, podczas działań konsultacyjnych, wskazane zostały:

1. szeroko pojęte usługi związane z tworzeniem oferty rekreacyjnej i turystycznej (w tym dedykowane seniorom, ludziom młodym lub osobom w niekorzystnej sytuacji);
2. usługi w zakresie tworzenia warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy.

**Przedsięwzięcie 2.2**  
**Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych**  
**na obszarze Dobrej Widawy**

Przedsięwzięcie skierowane jest do osób chcących założyć działalność gospodarczą oraz osób prowadzących działalność gospodarczą (rolników prowadzących działalność rolniczą w małych gospodarstwach i ich rodziny) w zakresie:

1. Tworzenia / rozwoju gospodarstw agroturystycznych;
2. Tworzenia / rozwoju zagród edukacyjnych.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Walory przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe i zaangażowanie lokalnej społeczności tworzą doskonałe warunki do rozwoju przedsiębiorczości w zakresie edukacji przyrodniczo-regionalnej, turystyki i rekreacji, tj. usług związanych z zakwaterowaniem, gastronomią, obsługą ruchu turystycznego, tworzeniem atrakcji turystycznych, w tym agroturystyk i zagród edukacyjnych, które mogą świadczyć usługi czasu wolnego.

### ***Przedsięwzięcie 2.3 Przygotowanie i realizacja koncepcji Smart Village***

Pierwszy projekt grantowy dotyczyć będzie „Tworzenia koncepcji Smart Villages”. Projekt grantowy będzie polegał na przygotowaniu oddolnych koncepcji rozwoju w skali mikro (Smart Village – inteligentna wioska) zwanych dalej „koncepcjami SV”. Powstaną one na obszarach zamieszkałych przez nie więcej niż 20 tys. mieszkańców lub kilku miejscowości, których łączna liczba mieszkańców nie przekracza 20 tys. mieszkańców, mających na celu wypracowanie efektywnych i niestandardowych rozwiązań miejscowych problemów dzięki innowacyjnemu podejściu.

Celem drugiego projektu grantowego będzie wdrożenie operacji realizujących koncepcję inteligentnej wsi, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia społecznego seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji.

### ***Przedsięwzięcie 2.4 Aktywna społeczność Dobrej Widawy***

W ramach tego przedsięwzięcia realizowane będą Projekty Grantowe oraz Operacje Własne skierowane do organizacji pozarządowych i dotyczących realizacji przez nie działań na rzecz mieszkańców obszaru, w ramach dwóch interwencji PS WPR:

1. kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmocnienie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych;
2. włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji poprzez:
  - a) realizację operacji nieinwestycyjnych na rzecz grup osób wymagających włączenia;
  - b) realizację operacji inwestycyjnych przez podmioty świadczące usługi na rzecz grup osób wymagających włączenia w ramach swoich zadań ustawowych albo statutowych

Ten cel i przedsięwzięcie odpowiadają na zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby związane ze zróżnicowanym stopniem zaangażowania społeczności lokalnej w działania w zależności od gmin, niską aktywnością i zaangażowaniem ludzi młodych w sprawy lokalne i życie społeczne, zbyt małą ilością działań międzypokoleniowych, dotyczących wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy różnymi grupami wiekowymi, zwłaszcza ludźmi młodymi do 25 roku życia i seniorami.





Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

## ETAP 3: OKREŚLENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ/DZIAŁAŃ DO REALIZACJI NA ETAPIE WDRAŻANIA STRATEGII ORAZ REZULTATÓW JEJ WDROŻENIA

### 3.1 Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów

3.1 Warsztaty strategiczne w ramach III zespołów roboczych – zespoły robocze dokonały analizy materiału i wniosków płynących m.in.: ze spotkań gminnych, badań ankietowych, wywiadów grupowych, funkcjonowania punktów konsultacyjnych, aktywności organizacji pozarządowych, aktywizacji społecznej, etc. i sformułowały przedsięwzięć/działań do realizacji na etapie wdrażania strategii oraz rezultatów jej wdrożenia, wskaźniki produktu i rezultatu.

Podczas realizacji działań partycypacyjnych szczególną uwagę zwrócono na udział w budowaniu strategii grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR. W pracę zaangażowano takie grupy, jak:

- ✓ Lokalni producenci i usługodawcy;
- ✓ Usługodawcy z branży turystycznej;
- ✓ Przedstawiciele instytucji współpracujących na co dzień z osobami w niekorzystnej sytuacji (Powiatowe Urzędy Pracy, PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej z gmin wchodzących w skład LGD, KOWR, przedstawiciele Gmin członkowskich);
- ✓ Seniorzy;
- ✓ Przedstawiciele instytucji współpracujący na co dzień z rolnikami (Przedstawiciele Gmin, ARiMR, KOWR, ODR, DIR)
- ✓ Rolnicy i ich domownicy;
- ✓ Ludzie młodzi do 25 roku życia;
- ✓ Liderzy lokalni z poszczególnych gmin (sołtysi, radni, członkowie organizacji pozarządowych, etc.);
- ✓ Przedstawiciele Urzędów Gmin;
- ✓ Ogół społeczności lokalnej;
- ✓ Członkowie LGD, Rady, Zarządu oraz pracownicy biura LGD.

#### Poruszane zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER:

- Innowacyjność;
- Cyfryzacja;
- Środowisko i klimat;
- Zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa i wyludnieniem obszaru Partnerstwa LGD Dobra Widawa;
- Partnerstwo w realizacji LSR.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia			
Budżet (w EURO)	Przedsięwzięcie w ramach C.1. Zwiększenie poziomu atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
1 600 000,00	<b>P.1.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy</b>	1. Mieszkańcy obszaru ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych do 25 roku życia i seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji, w tym osób niepełnosprawnych; 2. Turyści;	1. Konkurs: Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej (ogólnodostępna niekomercyjna infrastruktura rekreacyjna, turystyczna i kulturalna) w tym operacje realizujące koncepcję inteligentnej wsi 2. Animowanie do wdrażania innowacji; 3. Animacja, komunikacja i informowanie lokalnej społeczności o możliwości udziału w działaniach na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji lub o możliwości korzystania z efektów tych działań;
375 000,00	<b>P.1.2 Wzmocnienie rozpoznawalności Dobrej Widawy w oparciu o lokalne walory obszaru</b> (ze szczególnym uwzględnieniem operacji służących ochronie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi)	1. Mieszkańcy obszaru, 2. Producenci lokalni / rękodzielnicy / usługodawcy lokalni / podmioty tworzące markę produktu lokalnego, 3. Turyści	1. Operacja własna w zakresie działań na rzecz promocji produktów lokalnych 2. Operacja własna w zakresie działań na rzecz promocji lokalnych walorów obszaru Dobrej Widawy 3. Operacja własna w zakresie działań na rzecz promocji lokalnych walorów obszaru Dobrej Widawy (np.: stworzenie atrakcji turystycznych) 4. Projekt partnerski z udziałem partnera zagranicznego 5. Projekt partnerski z udziałem partnera krajowego spoza obszaru LGD Dobra Widawa 6. Projekt grantowy w zakresie działań na rzecz promocji produktów lokalnych (działania wspierające markę produktu lokalnego) 7. Animowanie do wdrażania innowacji; 8. Animacja podmiotów z obszaru objętego LSR do współpracy z innymi podmiotami (nie tylko z LGD) poprzez szkolenia, spotkania aktywizacyjne, itp.: – LGD przewiduje zachęcanie do współpracy i zgłaszania nowych inicjatyw/pomysłów; LGD przewiduje poszukiwanie i kojarzenie partnerów w ramach operacji realizowanych w partnerstwie.



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	Przedsięwzięcie w ramach <b>C.2. Stworzenie warunków komfortowego życia dla mieszkańców obszaru Dobrej Widawy</b>		
1 462 500,00	<b>P.2.1 Rozwój przedsiębiorczości na obszarze Dobrej Widawy w zakresie zgodnym z celami wskazanymi w LSR</b>	1. Mieszkańcy obszaru, w tym przedstawiciele grup w niekorzystnej sytuacji: - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie; - osoby poszukujące zatrudnienia, w tym mieszkańcy osiedli po-PGR; 2. Istniejące na obszarze mikro i małe przedsiębiorstwa	1. Konkurs – podejmowanie działalności gospodarczej 2. Konkurs – rozwijanie działalności gospodarczej 3. Animowanie do wdrażania innowacji; 4. Animacja, komunikacja i informowanie lokalnej społeczności o możliwości udziału w działaniach na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji lub o możliwości korzystania z efektów tych działań; <b>Rozwój przedsiębiorczości, czyli podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczych wspierane może być jedynie w zakresie zgodnym z celami wskazanymi w LSR.</b>
97 500,00	<b>P.2.2 Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych na obszarze Dobrej Widawy</b>	Rolnicy prowadzący działalność rolniczą w małych gospodarstwach i ich rodziny	1. Konkurs: Tworzenie / rozwój gospodarstw agroturystycznych 2. Konkurs: Tworzenie / rozwój zagród edukacyjnych 4. Animowanie do wdrażania innowacji;
110 000,00	<b>P.2.3 Przygotowanie i realizacja koncepcji Smart Village</b>	Mieszkańcy obszaru	1. Projekt grantowy na przygotowanie koncepcji SV 2. Projekt grantowy na wdrażanie operacji realizujących koncepcję inteligentnej wsi 3. Animowanie do wdrażania innowacji; 4. Animacja, komunikacja i informowanie lokalnej społeczności o możliwości udziału w działaniach na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji lub o możliwości korzystania z efektów tych działań;
355 000,00	<b>P.2.4. Aktywna społeczność Dobrej Widawy</b> (ze szczególnym uwzględnieniem operacji służących kształtowaniu świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem	Mieszkańcy obszaru ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych do 25 roku życia i seniorów	1. Projekt grantowy „Aktywizacja społeczności lokalnej Dobrej Widawy” realizowany w partnerstwie przez podmioty z obszaru objętego LSR 2. Projekt grantowy „Wzmocnienie tożsamości lokalnej przez dostęp do oferty edukacyjnej i kulturalnej na obszarze Dobrej Widawy” 3. Projekt grantowy „Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej na obszarze Dobrej Widawy” 4. Projekt grantowy „Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie włączenia społecznego oraz cyfrowego na obszarze Dobrej Widawy”



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

	inwestycji infrastrukturalnych oraz operacji służących włączeniu społecznemu seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji)		5. Operacja własna – warsztaty dla ludzi młodych do 25 roku życia (dzieci, młodzieży), seniorów, międzypokoleniowe; 6. Animowanie do wdrażania innowacji; 7. Animacja podmiotów z obszaru objętego LSR do współpracy z innymi podmiotami (nie tylko z LGD) poprzez szkolenia, spotkania aktywizacyjne, itp.: – LGD przewiduje zachęcanie do współpracy i zgłaszania nowych inicjatyw/pomysłów; – LGD przewiduje poszukiwanie i kojarzenie partnerów w ramach operacji realizowanych w partnerstwie.
--	---	--	---